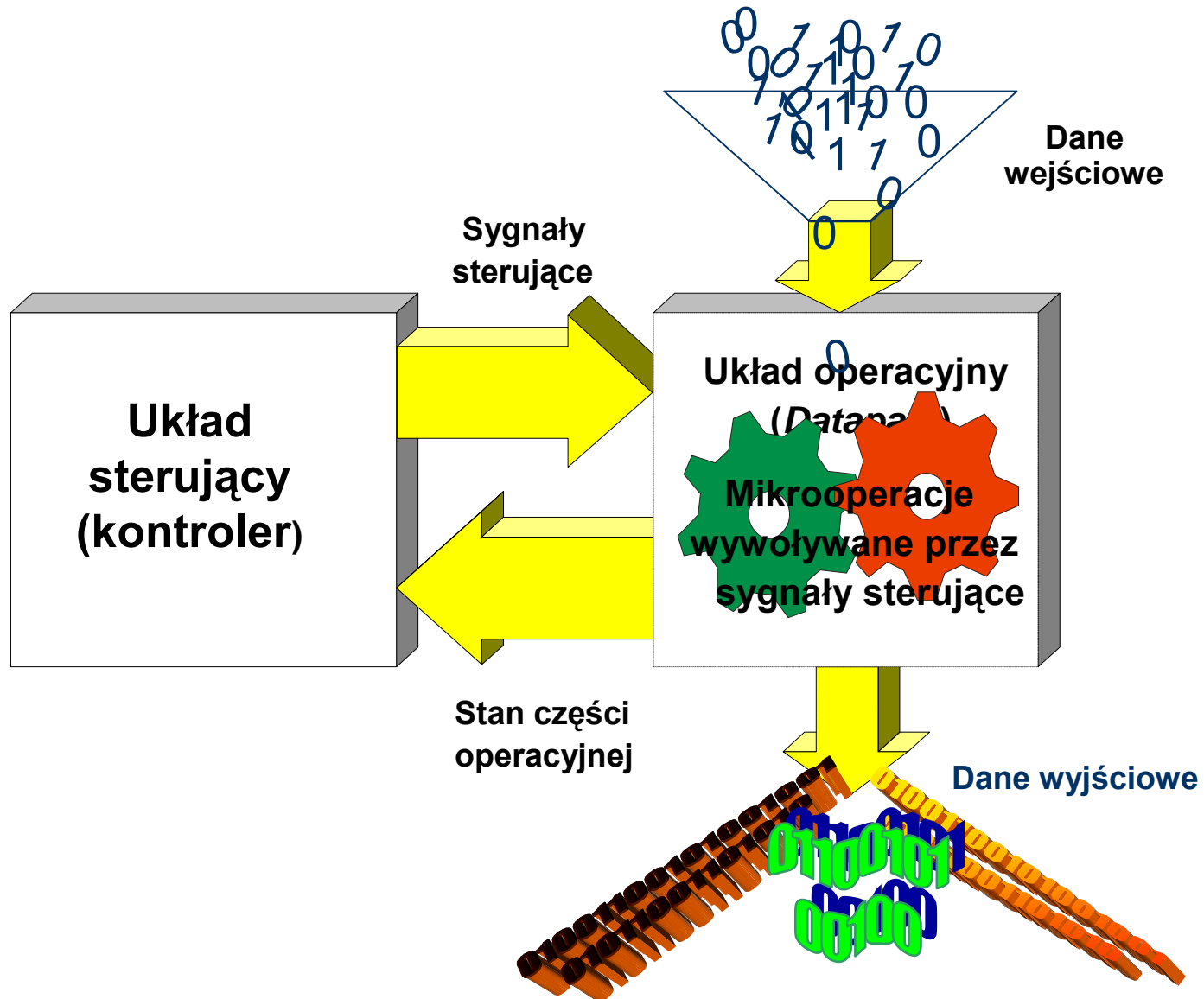
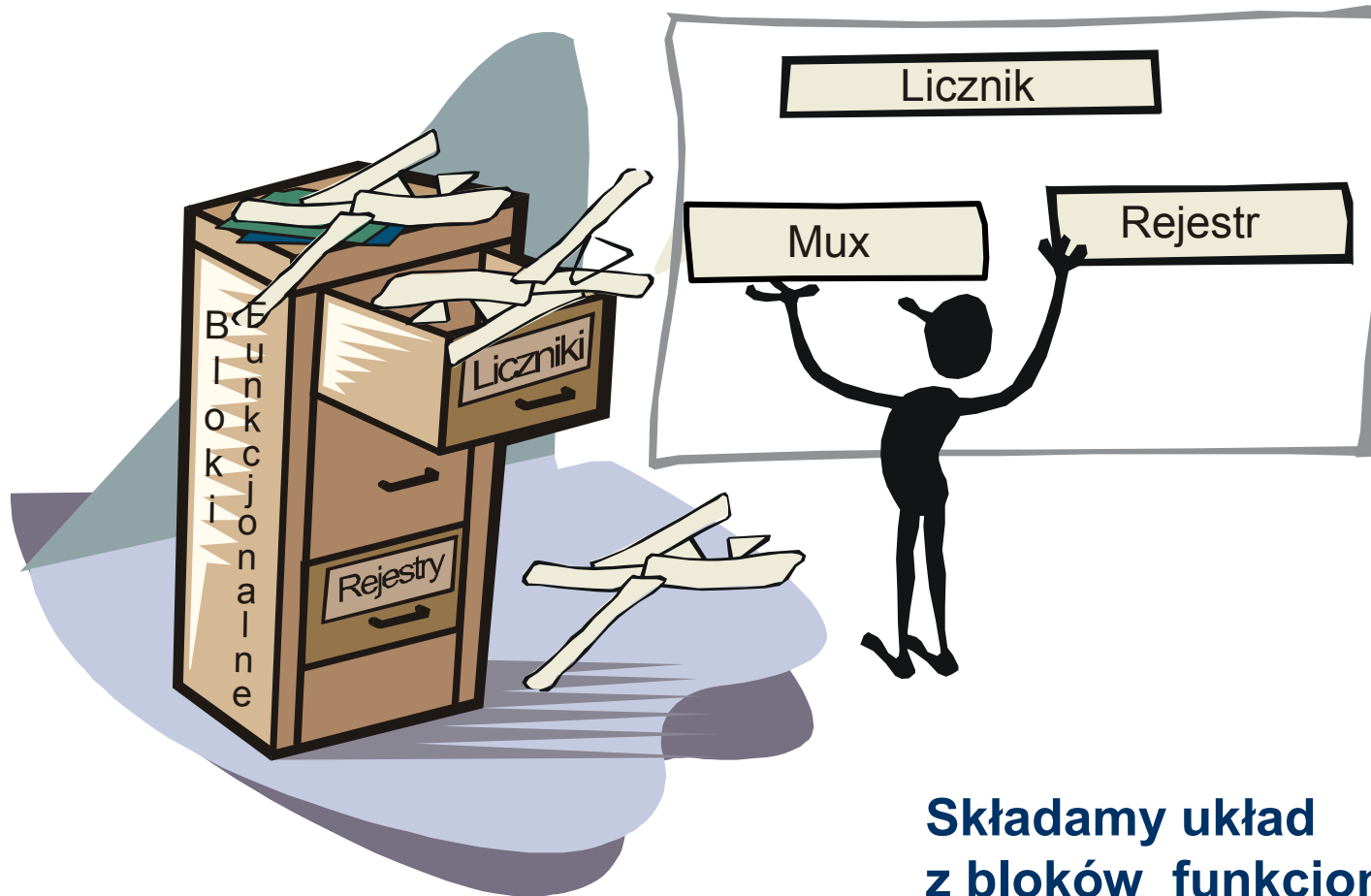

Układ cyfrowy

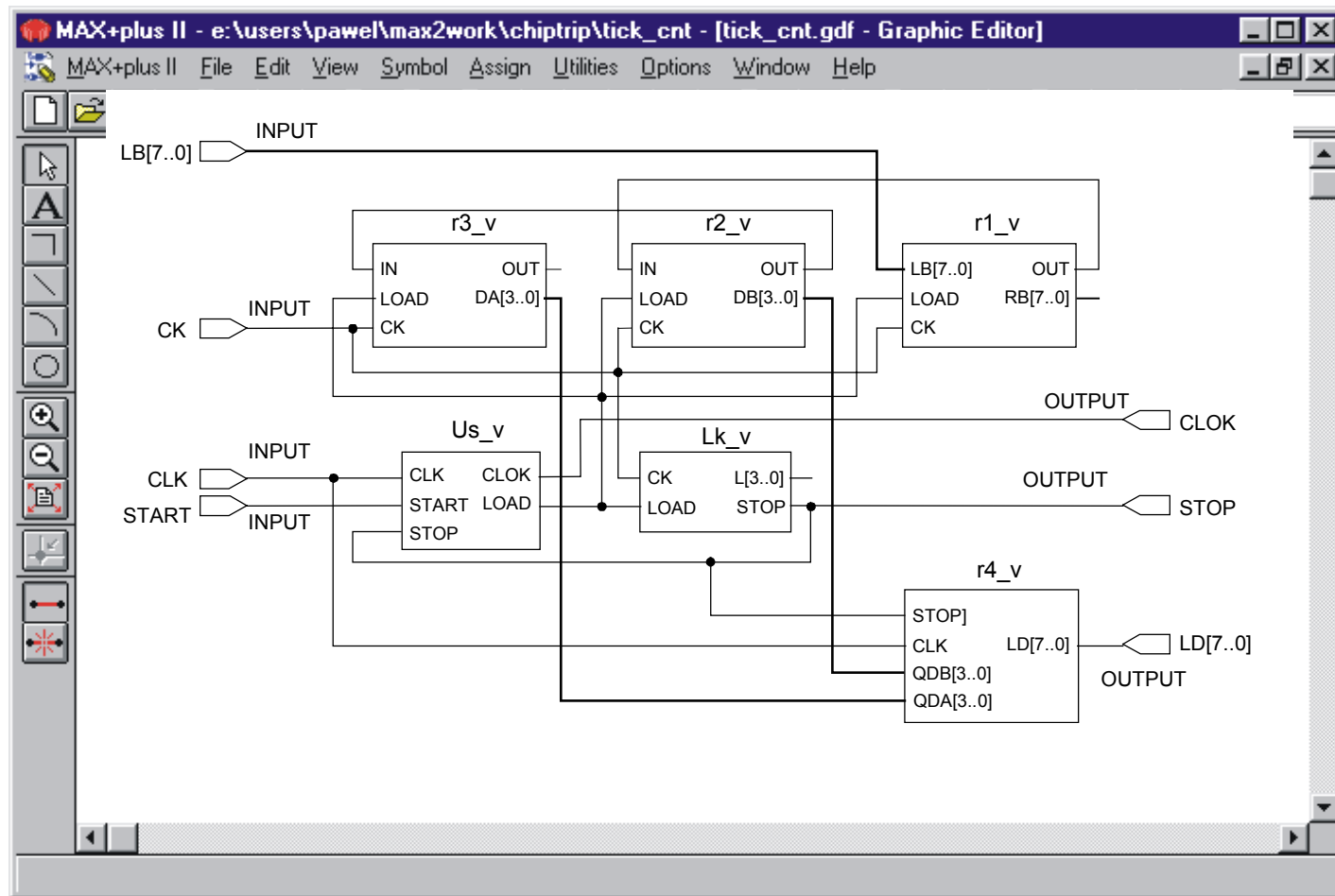

Synteza strukturalna układów cyfrowych

**Składamy układ
z bloków funkcjonalnych**

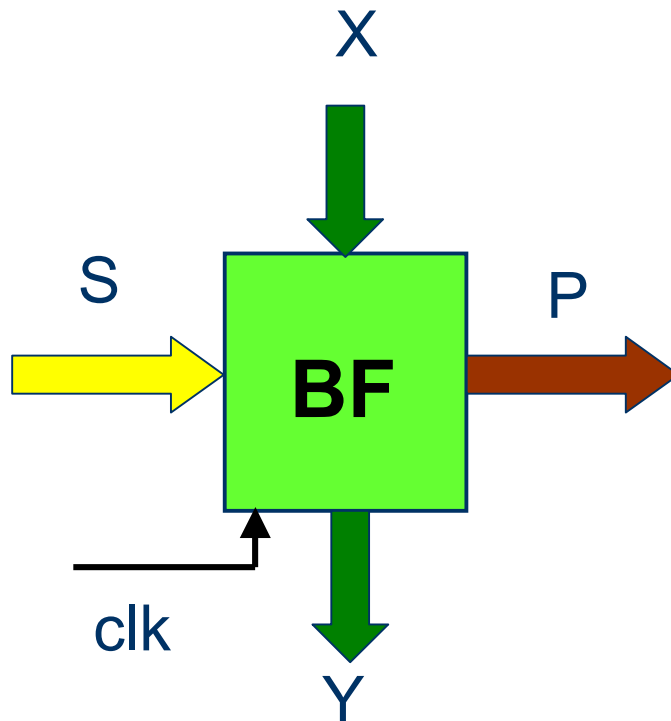
Edytor graficzny

I
T
P
W

ZPT

Bloki funkcjonalne

$X, (Y)$ – wejścia (wyjścia) sygnałów reprezentujących dane wejściowe i wyjściowe

S – wejścia sterujące,

P – wyjścia predykatowe,

clk – wejście zegarowe

Bloki funkcjonalne stanowią wyposażenie bibliotek komputerowych systemów projektowania

System MAX+PLUSII...

...jest wyposażony w dwie biblioteki komponentów:

- a) bibliotekę tzw. makrofunkcji
- b) bibliotekę megafunkcji (moduły LPM)

Library of Parameterized Modules (LPM)

Makrofunkcje

Macrofunctions:

Adders
Latches
Arithmetic Logic Units
Buffers
Multiplexers
Comparators
Converters
Counters
Registers
Shift Registers
Multipliers

Były kiedyś produkowane jako
bloki funkcjonalne serii 74xx

Macrofunctions

Multiplexers

21mux	2-Line-to-1-Line Multiplexer
161mux	16-Line-to-1-Line Multiplexer
2X8mux	2-Line-to-1-Line Multiplexer for 8-Bit Buses
74151b	8-Line-to-1-Line Multiplexer
74153	Dual 4-Line-to-1-Line Multiplexer
74157	Quad 2-Line-to-1-Line Multiplexer
74258	Quad 2-Line-to-1-Line Multiplexers with Inverting Tri-State Outputs
74352	Dual 4-Line-to-1-Line Data Selector/Multiplexer with Inverting Outputs
74354	8-Line-to-1-Line Data Selector/Multiplexer/Register with Tri-State Outputs

Macrofunctions

Registers

- 7491 Serial-In Serial-Out Shift Register
- 7494 4-Bit Shift Register with Asynchronous Preset and Clear
- 7495 4-Bit Parallel-Access Shift Register
- 7496 5-Bit Shift Register
- 7499 4-Bit Shift Register with /JK Serial Inputs and Parallel Outputs
- 74164 Serial-In Parallel-Out Shift Register

- 74194 4-Bit Bidirectional Shift Register with Parallel Load

- 74295 4-Bit Right-Shift Left-Shift Register with Tri-State Outputs
- 74299 8-Bit Universal Shift/Storage Register

- 74674 16-Bit Shift Register

Macrofunctions

Counters

- 7490 Decade or Binary Counter with Clear and Set-to-9
- 7492 Divide-by-12 Counter
- 7493 4-Bit Binary Counter

- 74160 4-Bit Decade Counter with Synchronous Load and Asynchronous Clear
- 74161 4-Bit Binary Up Counter with Synchronous Load and Asynchronous Clear
- 74162 4-Bit Decade Up Counter with Synchronous Load and Synchronous Clear
- 74163 4-Bit Binary Up Counter with Synchronous Load and Synchronous Clear

- 74190 4-Bit Decade Up/Down Counter with Asynchronous Load

- 74192 4-Bit Decade Up/Down Counter with Asynchronous Clear
- 74193 4-Bit Binary Up/Down Counter with Asynchronous Clear

- 74294 Programmable Frequency Divider/Digital Timer

I
T
P
W

ZPT

Konsekwencje wprowadzenia makrofunkcji

Struktury makrofunkcji nie są odpowiednie do technologii układów programowalnych a ich odwzorowanie technologiczne na komórki aktualnie produkowanych układów FPGA nie prowadzi do optymalnego wykorzystania zasobów sprzętowych

Megafunkcje

System MAX + plus II jest wyposażony w moduły LPM
(Library of Parameterized Modules)

Moduły LPM są parametryzowane: użytkownik może ustalić np. wielkość MUX, liczbę bitów argumentów sumatora lub niektóre mikrooperacje.

Megafunctions/LPM

Gates

lpm_and
lpm_inv
lpm_bustri
lpm_clshift
lpm_constant
lpm_decode
lpm_mux
lpm_or
lpm_xor

MUX:74151
74153
74157

Arithmetic Components

lpm_compare
lpm_counter
lpm_add_sub
lpm_mult

Storage Components

lpm_latch
lpm_shiftreg
lpm_ram_dp
lpm_ram_io
lpm_ff
lpm_rom
lpm_fifo

Konfiguracja modułu LPM

Konfiguracja i wyposażenie jest definiowana parametrami

Moduł sumator/układ odejmujący: *lpm_add_sub*

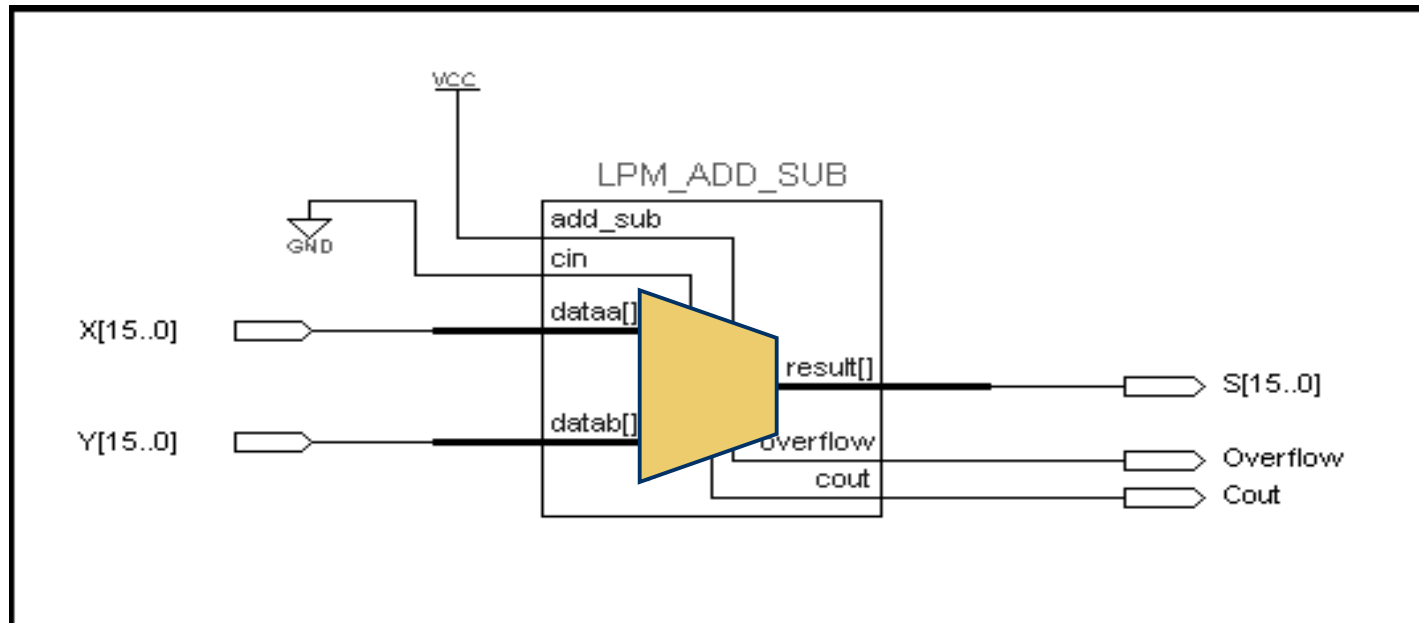
a) LPM_WIDTH

b) LPM_CONFIGURATION

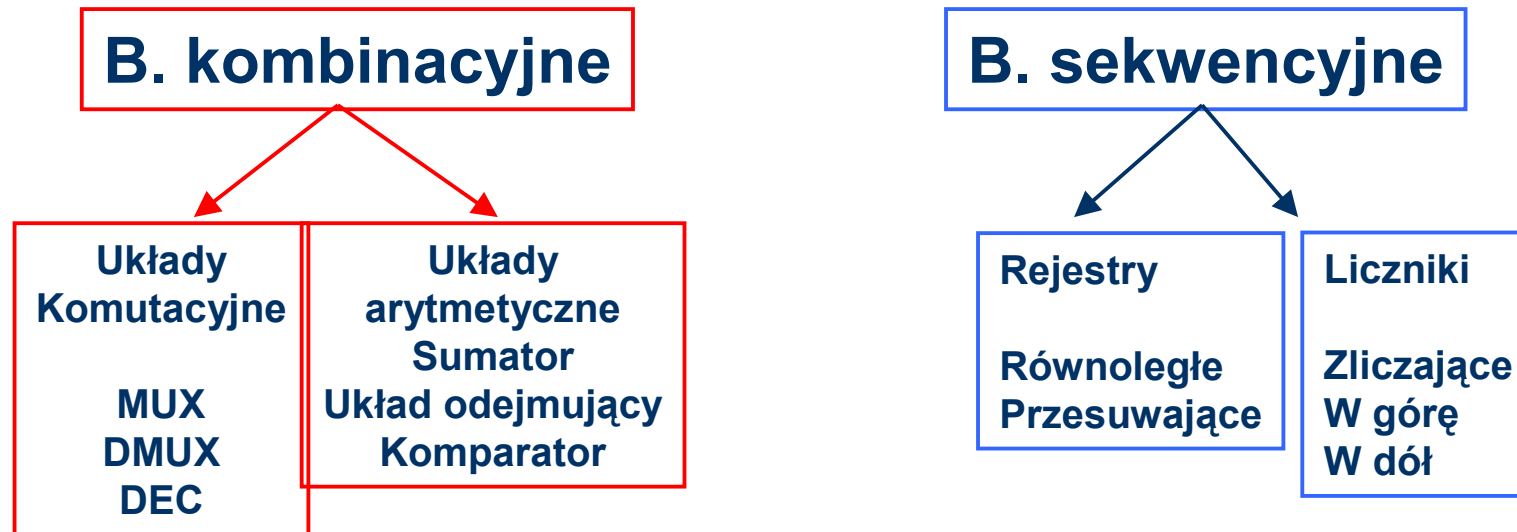
a) określa liczbę bitów sumatora

b) określa operację: liczby ze znakiem (signed) lub
liczby bez znaku (unsigned)

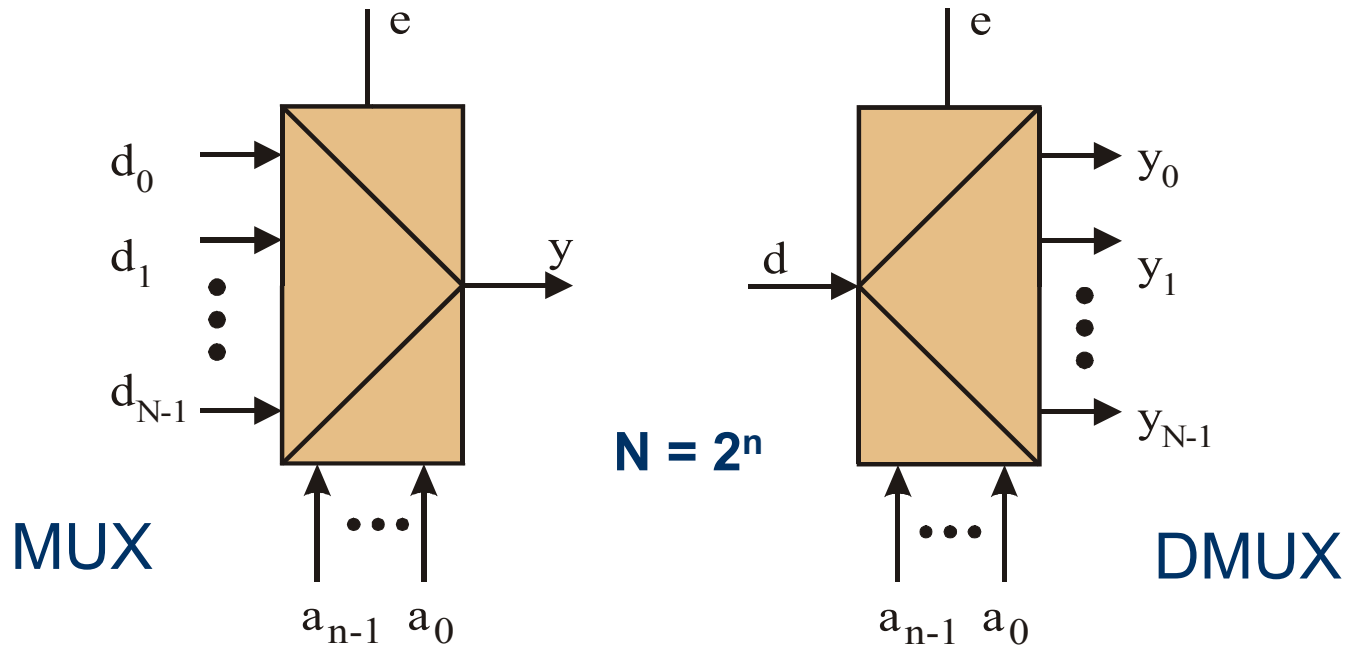
Sumator w strukturze LPM

Najważniejsze bloki funkcjonalne

Multiplexery, demultiplexery

$$y = e \sum_{k=0}^{N-1} P_k(A) d_k$$

$$y_k = e P_k(A) d$$

$$k = L(A),$$

P_k – pełny iloczyn

Multipleksery

$$y = e \sum_{k=0}^{N-1} P_k(A) d_k$$

gdzie $P_k(A)$ oznacza pełny iloczyn zmiennych $a_{n-1}, \dots, a_0$, prostych lub zanegowanych, zgodnie z reprezentacją binarną liczby k .

Dla $n = 1$ (MUX 2 : 1):

$$y = \bar{a}d_0 + ad_1$$

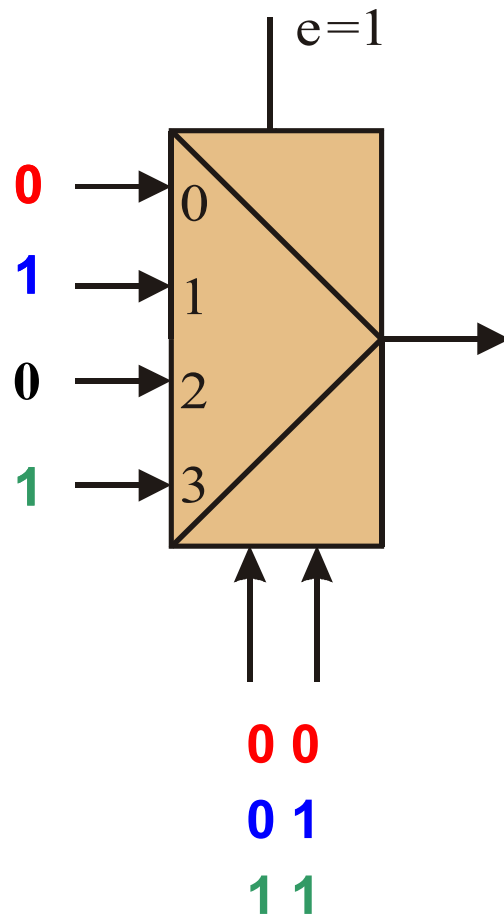
dla $n = 2$ (MUX 4 : 1):

$$y = \bar{a}_1\bar{a}_0d_0 + \bar{a}_1a_0d_1 + a_1\bar{a}_0d_2 + a_1a_0d_3$$

dla $n = 3$ (MUX 8 : 1):

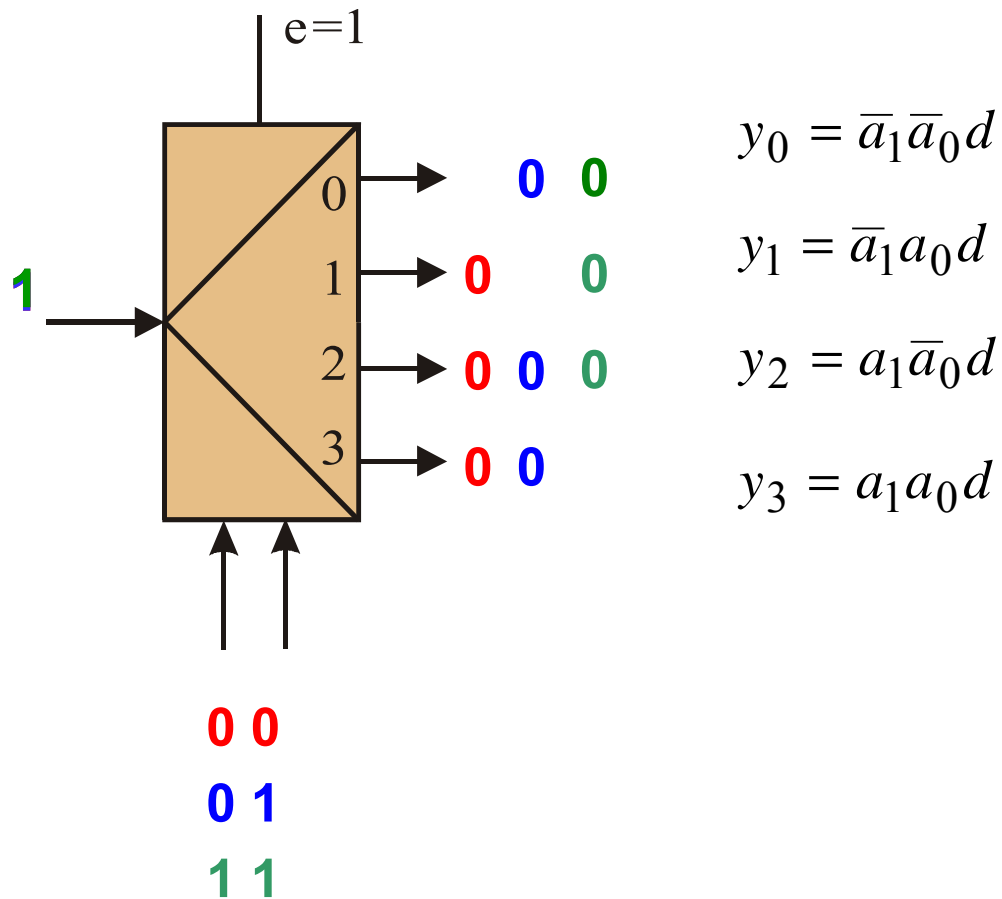
$$y = \bar{a}_2\bar{a}_1\bar{a}_0d_0 + \bar{a}_2\bar{a}_1a_0d_1 + \bar{a}_2a_1\bar{a}_0d_2 + \bar{a}_2a_1a_0d_3 + a_2\bar{a}_1\bar{a}_0d_4 + a_2\bar{a}_1a_0d_5 + a_2a_1\bar{a}_0d_6 + a_2a_1a_0d_7$$

Multiplexer

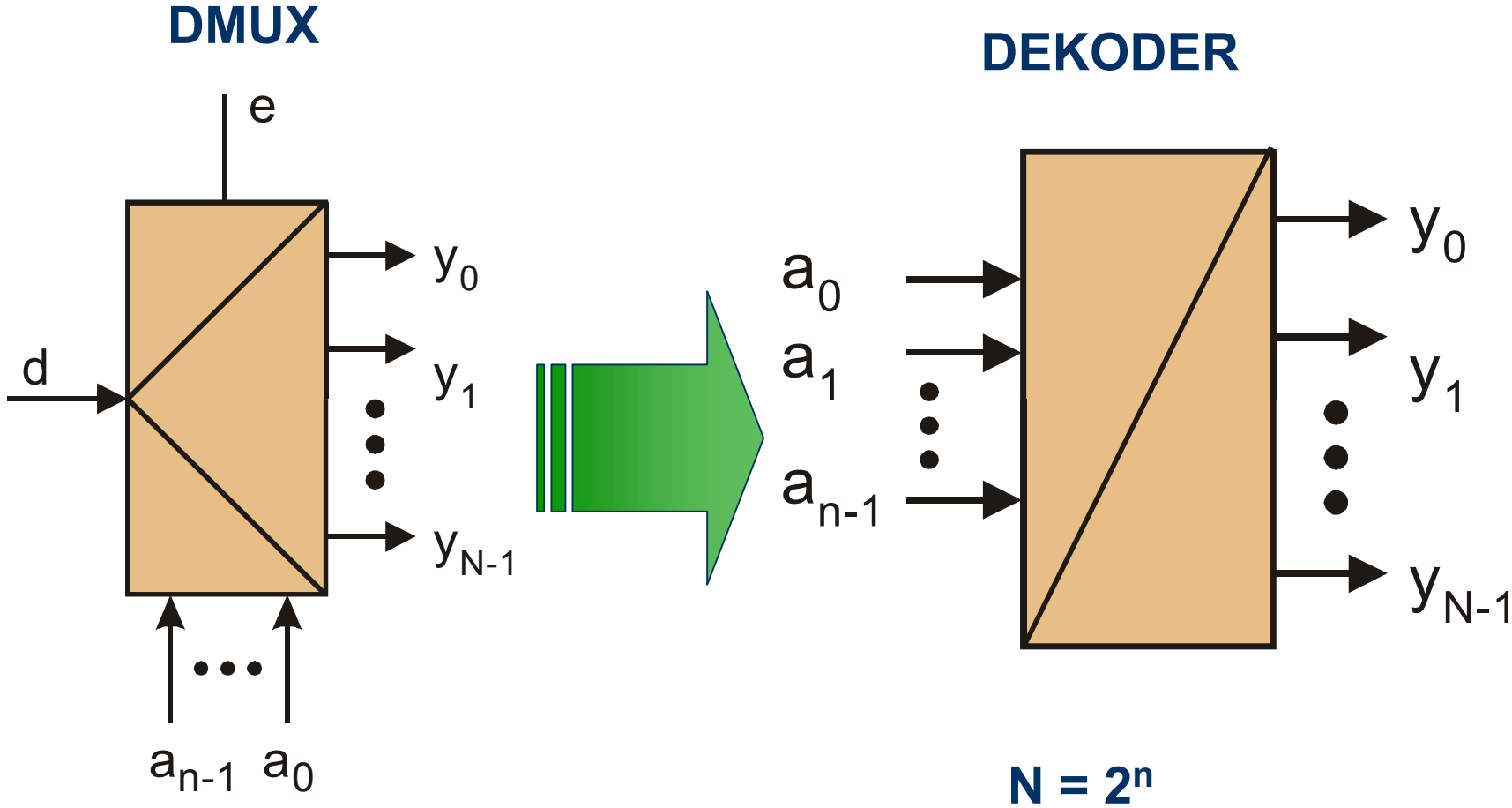

$$y = \bar{a}_1\bar{a}_0d_0 + \bar{a}_1a_0d_1 + a_1\bar{a}_0d_2 + a_1a_0d_3$$

Demultiplexer

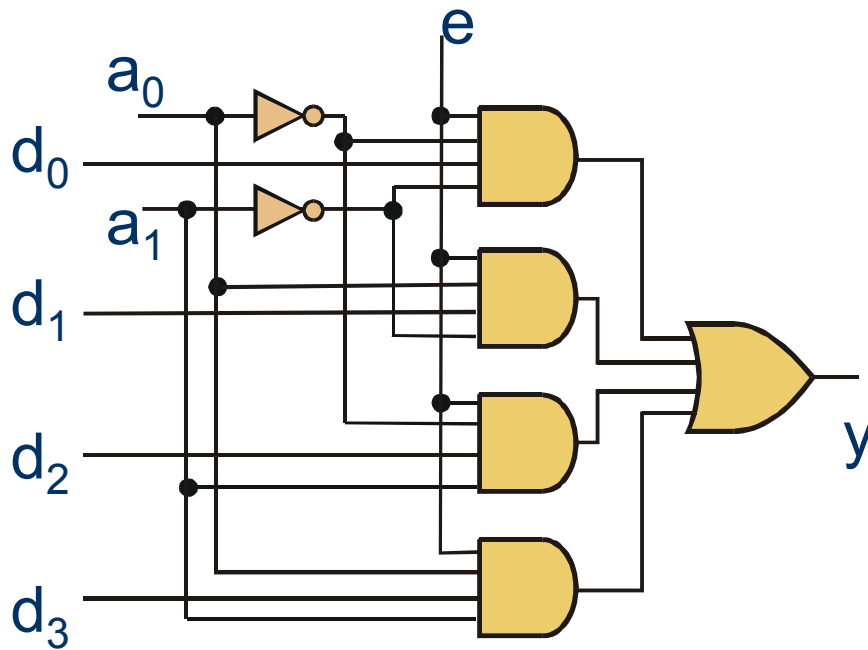
Dekoder

Multiplexery, demultiplexery

Multiplexer

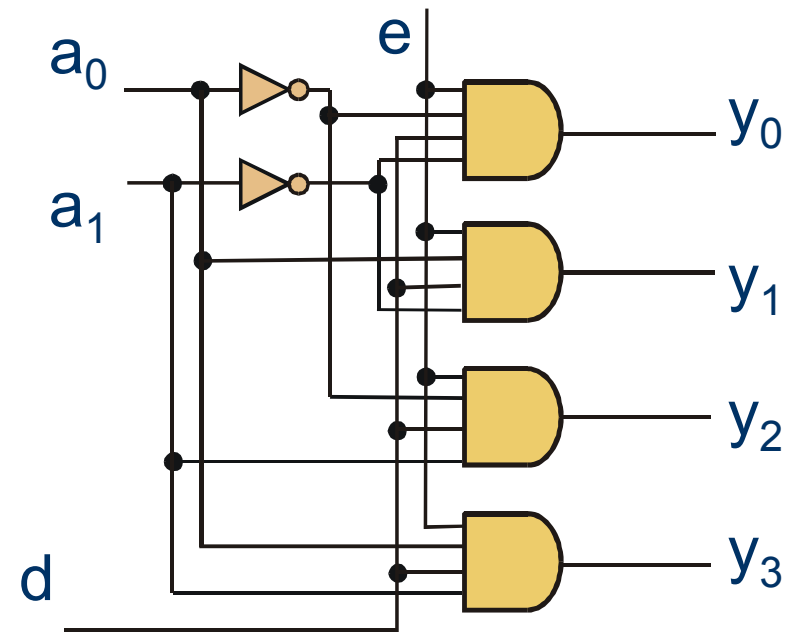
$$y = \bar{a}_1\bar{a}_0d_0 + \bar{a}_1a_0d_1 + a_1\bar{a}_0d_2 + a_1a_0d_3$$

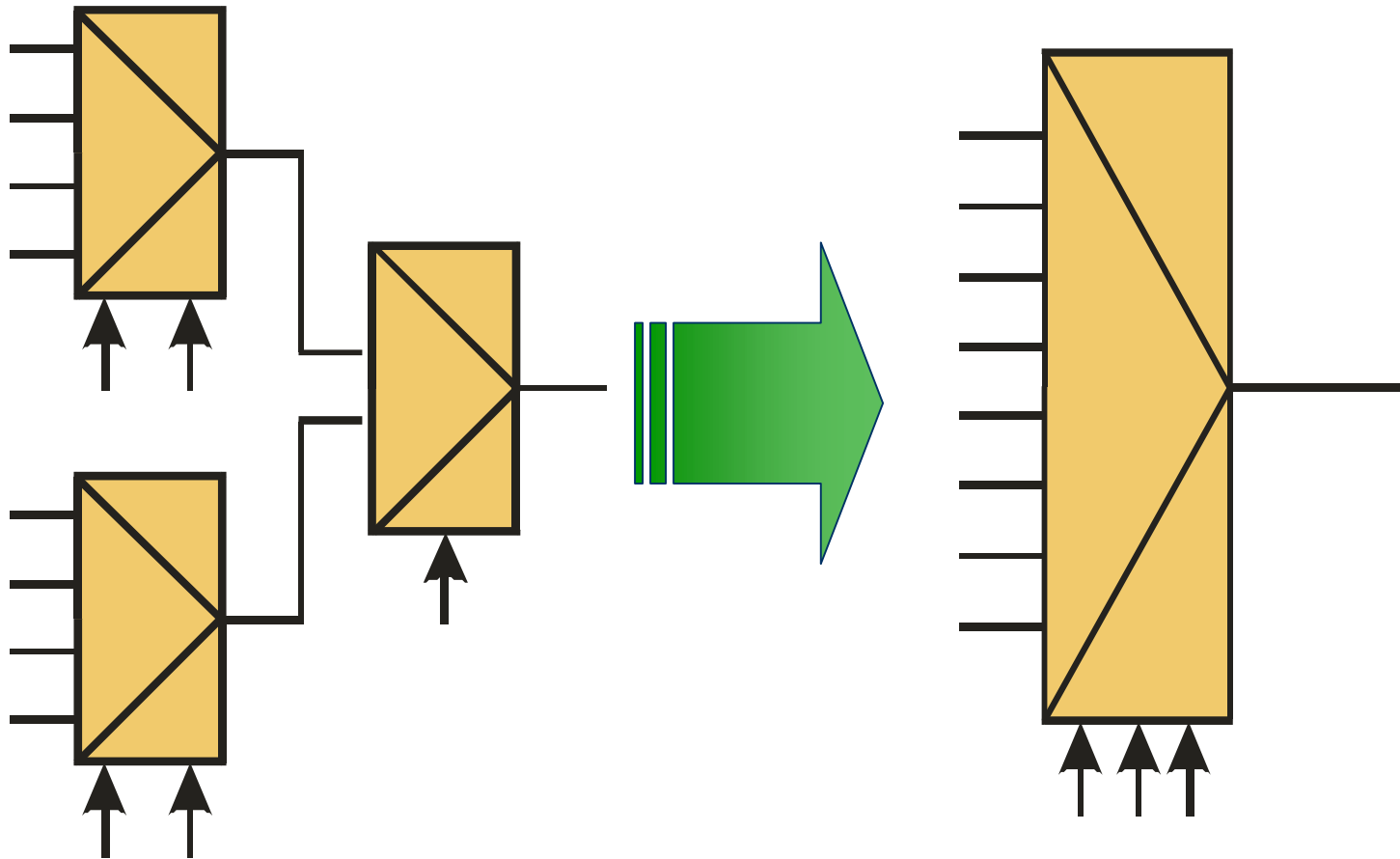
Demultiplexer

$$y_0 = \bar{a}_1\bar{a}_0d \quad y_1 = \bar{a}_1a_0d$$

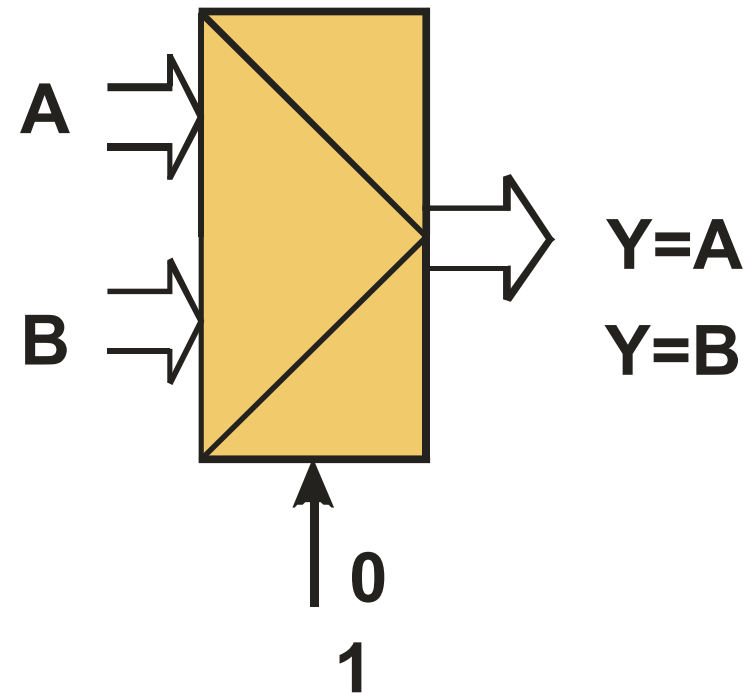
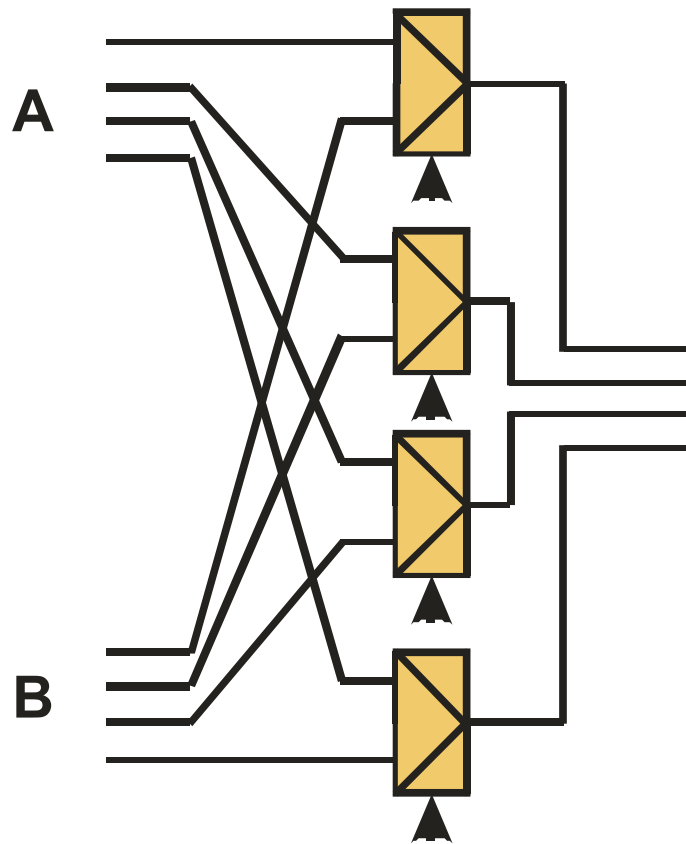
$$y_2 = a_1\bar{a}_0d \quad y_3 = a_1a_0d$$

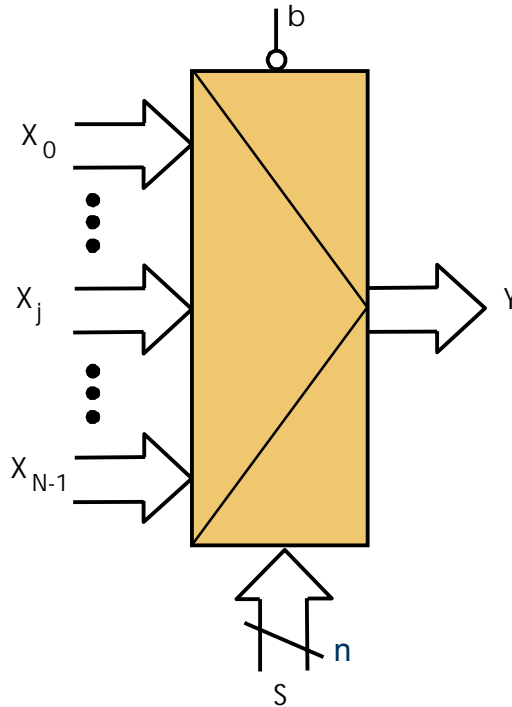
Multipleksery kaskadowe

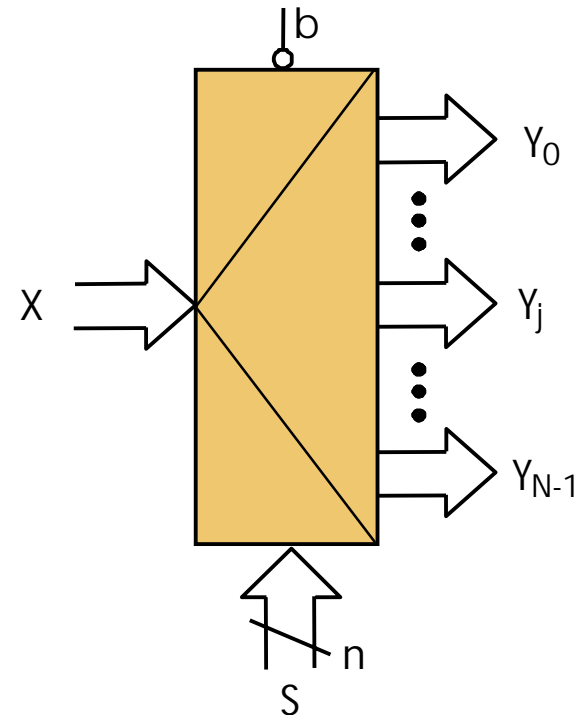
Multipleksery grupowe

Bloki komutacyjne

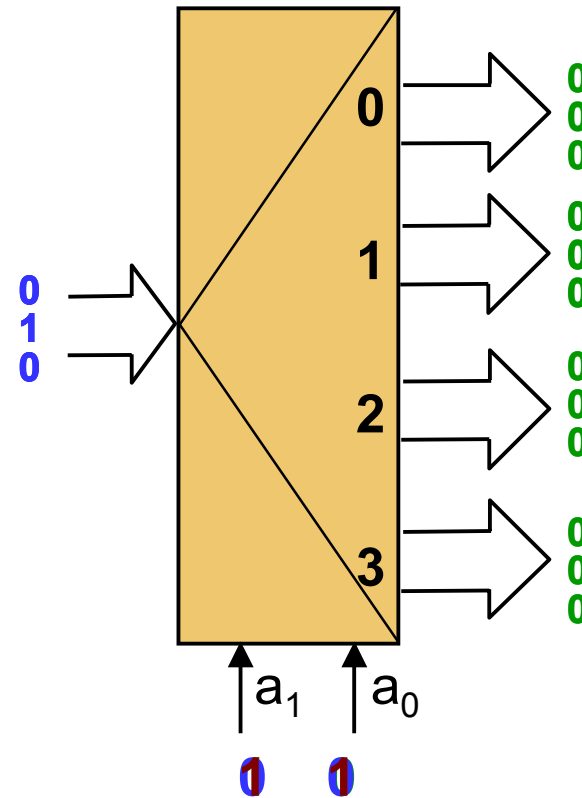
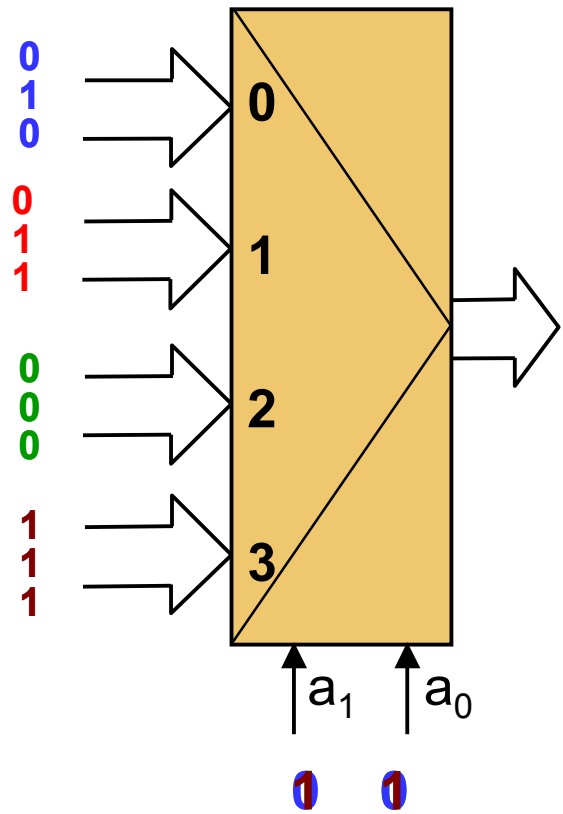
Multiplexer służy do wybierania jednego z wielu słów wejściowych i przesyłania go na wyjście. Na wyjściu Y pojawia się słowo wejściowe wskazane adresem A (wg naturalnego kodu binarnego).

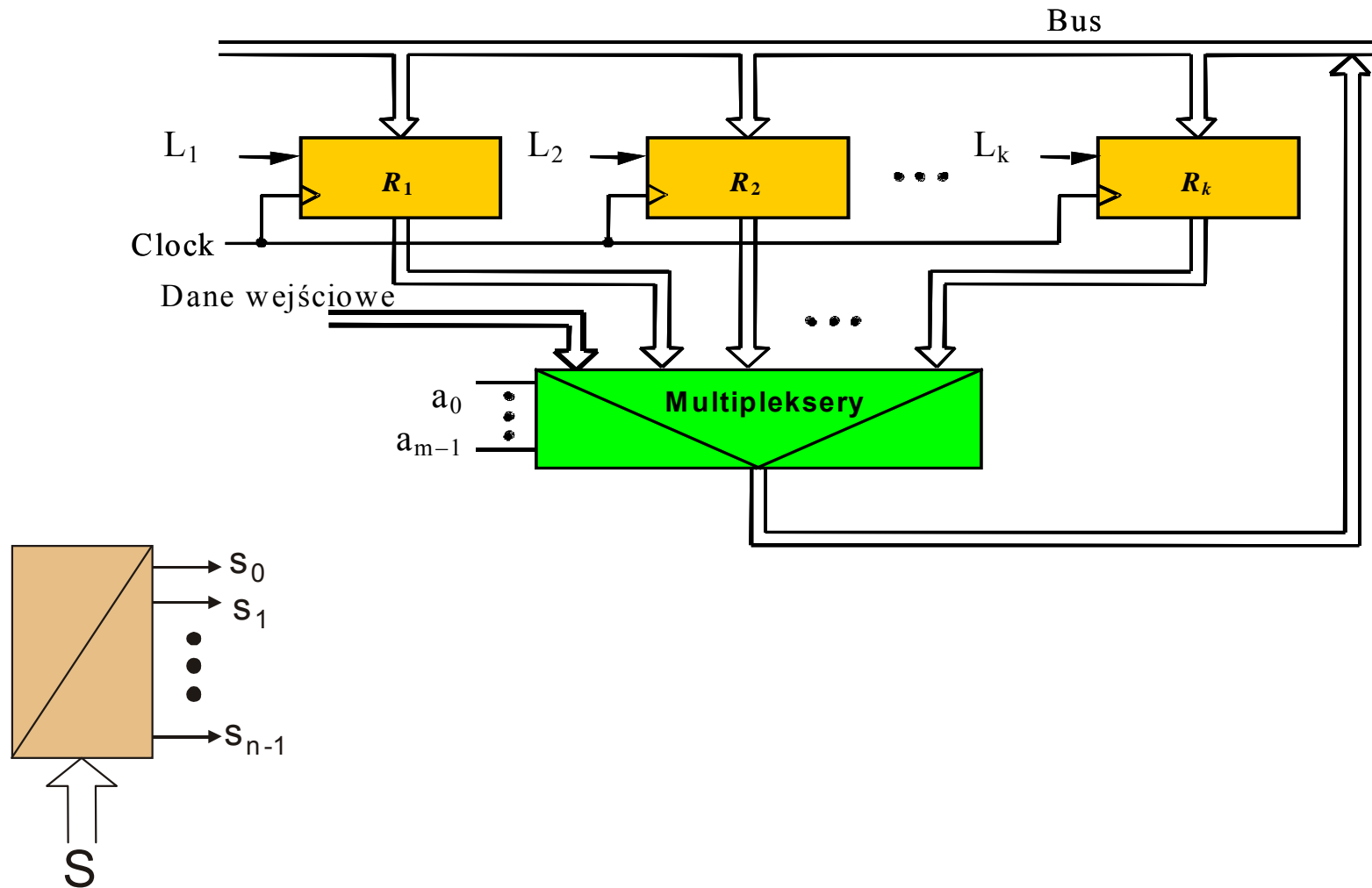
Demultiplexer służy do przesyłania słowa X wejściowego na jedno z wielu wyjść; numer tego wyjścia jest równy aktualnej wartości adresu.

Bloki komutacyjne

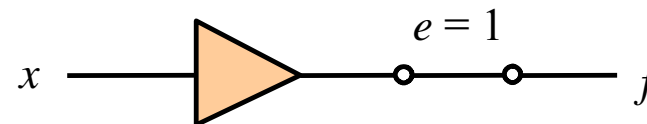
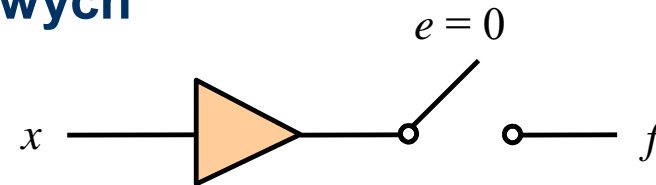
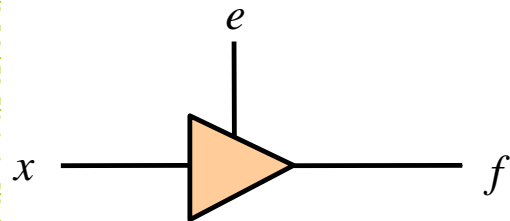

Magistrala (realizacja z multiplekserami)

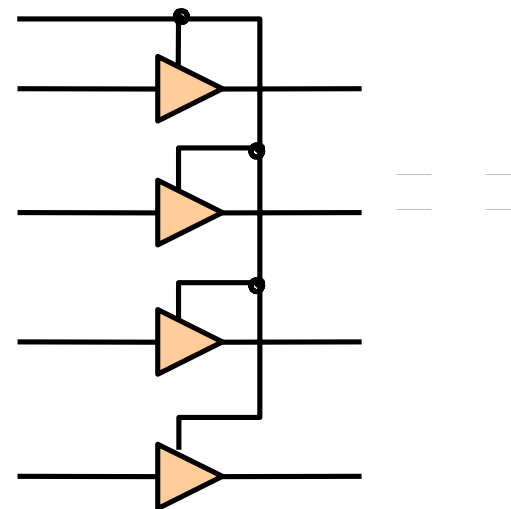

Magistrale (szyny)

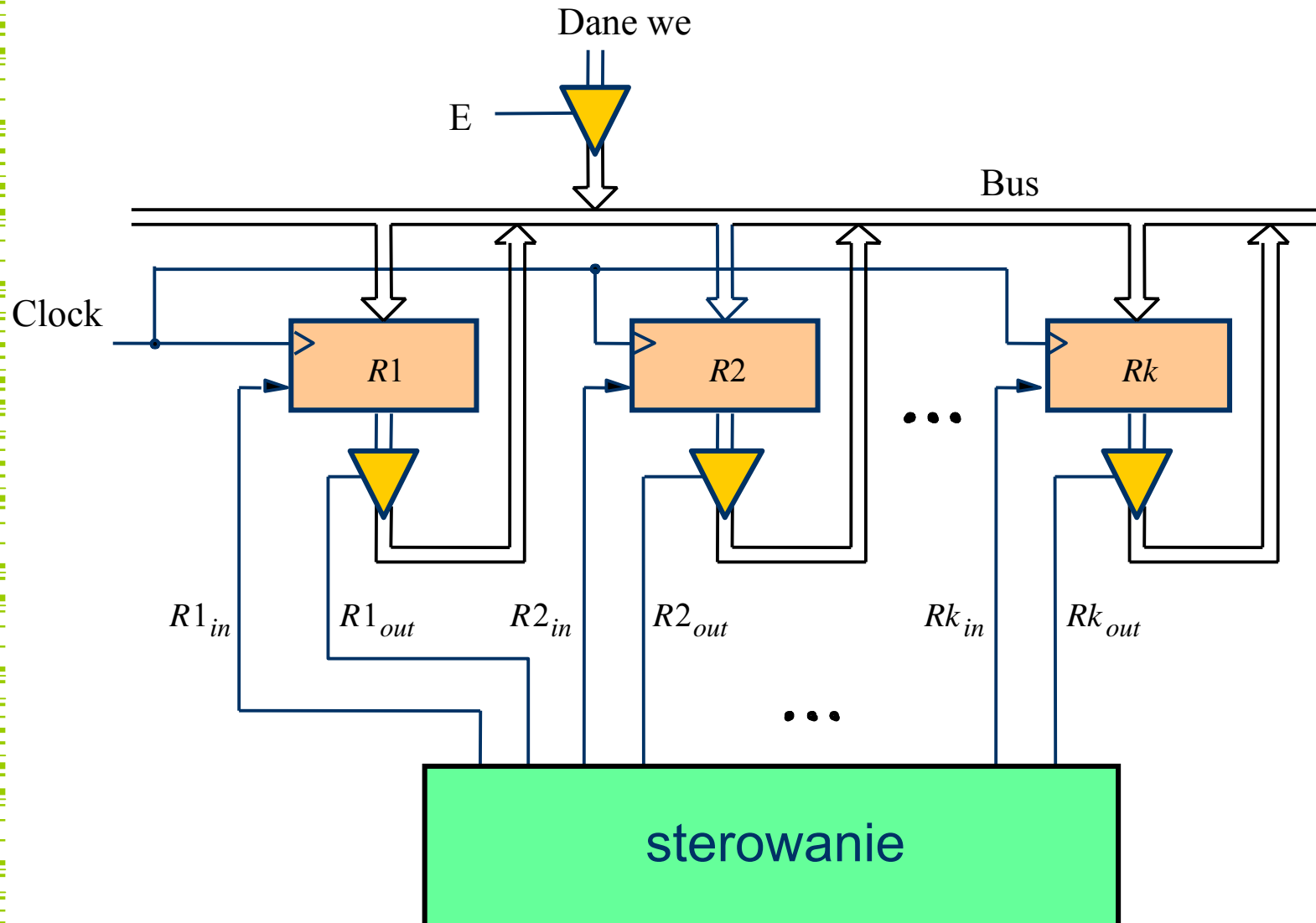
Budowane z elementów trójstanowych

e	x	f
0	0	Z
0	1	Z
1	0	0
1	1	1

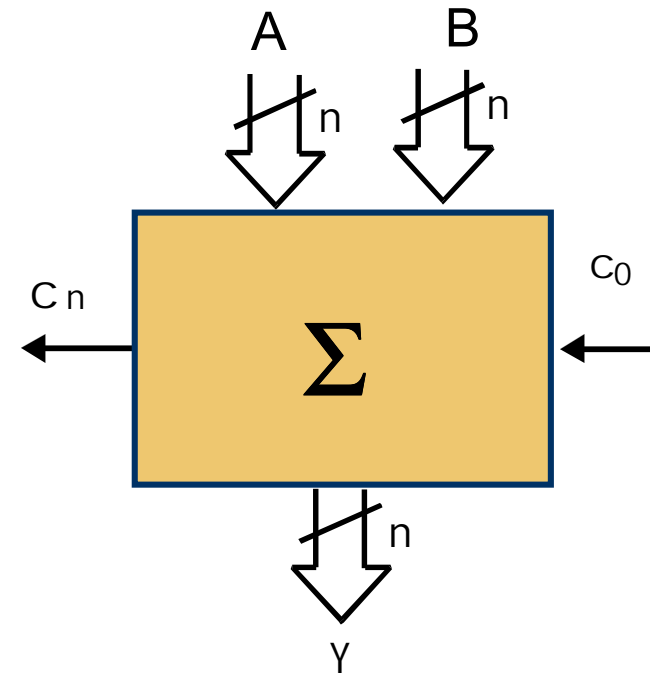
Magistrala (realizacja z buforami)

Sumatory

**Sumator – podstawowy
BF powszechnie
stosowany w technice
DSP**

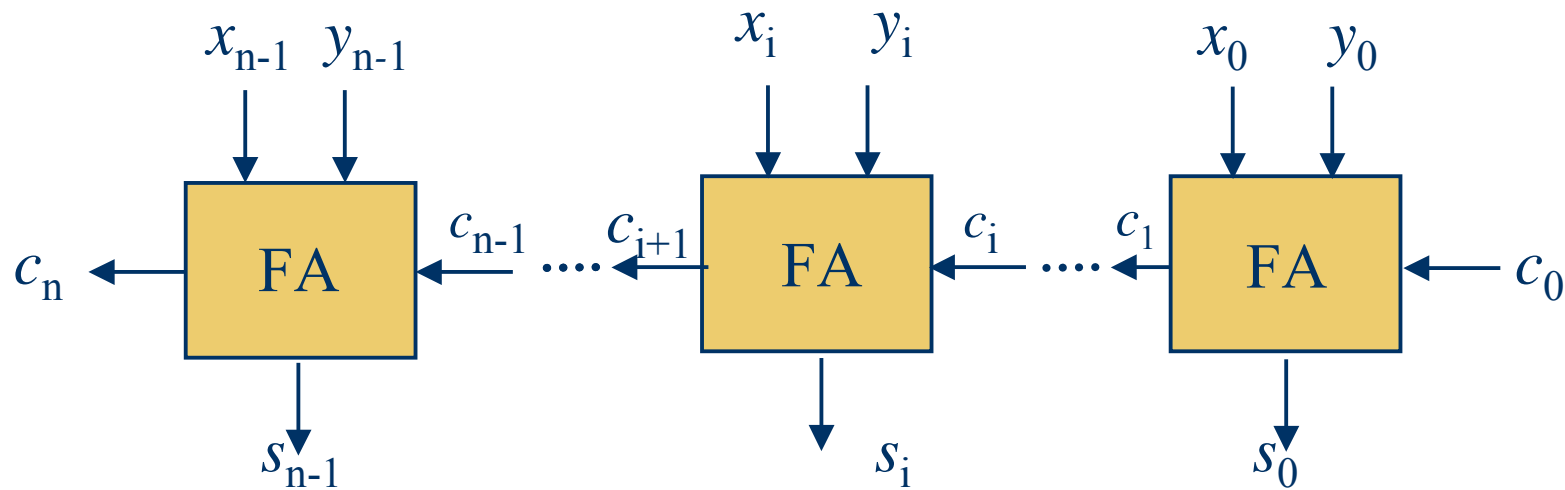
Inne układy
arytmetyczne:
układy odejmowania
układy mnożące
układy dzielenia

...są budowane z sumatorów

Sumator kaskadowy

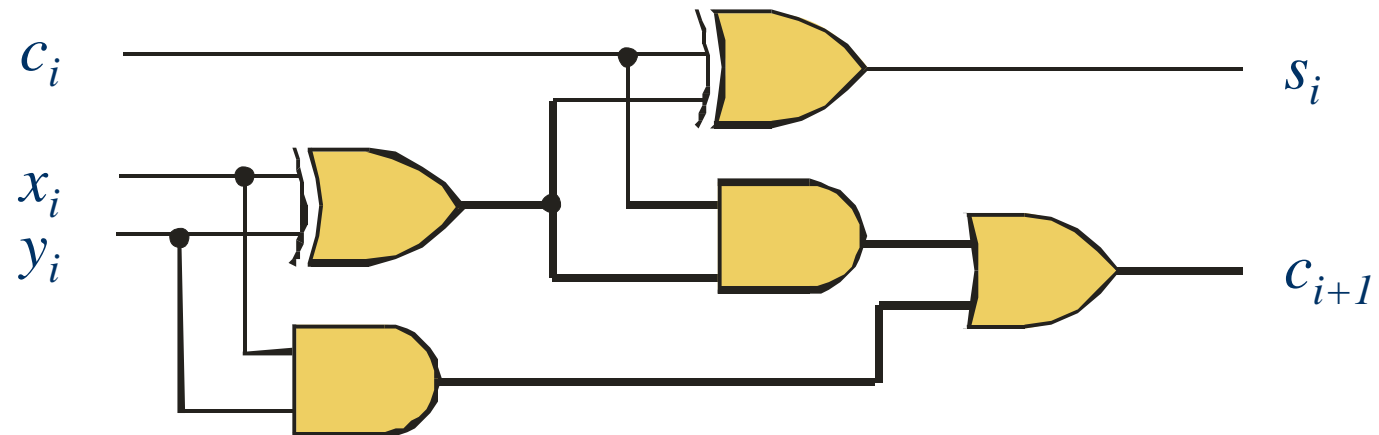
Ripple carry adder

$$s_i = x_i \oplus y_i \oplus c_i$$

$$c_{i+1} = x_i y_i \vee c_i (x_i \oplus y_i)$$

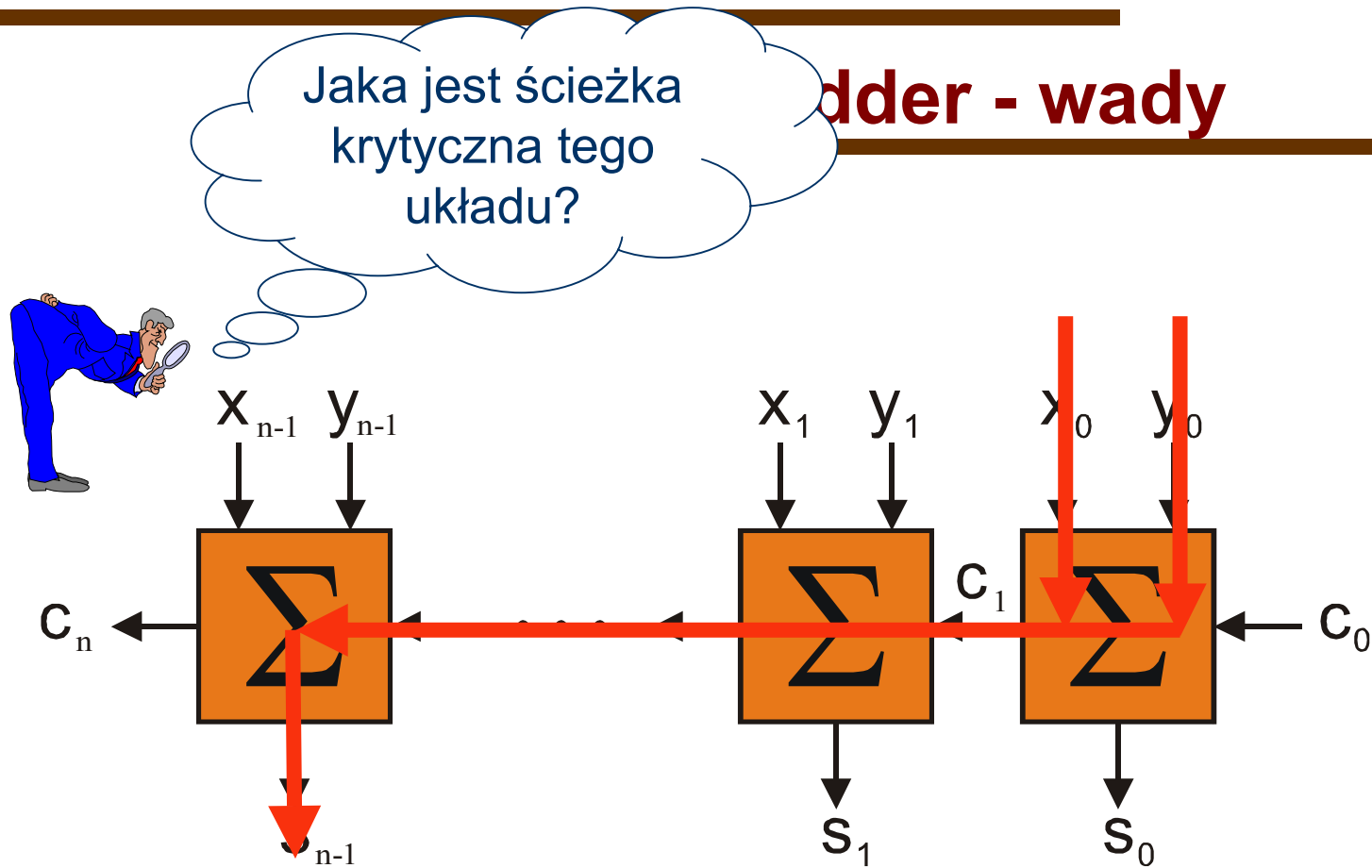
Sumator (Full adder)

$$S_i = x_i \oplus y_i \oplus C_i$$

$$C_{i+1} = x_i y_i \vee C_i (x_i \oplus y_i)$$

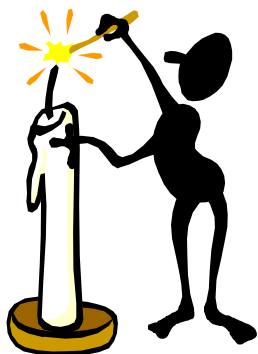
adder - wady

Bardzo długa - liniowo zależna od wielkości sumatora

Dla większości zastosowań sumator kaskadowy jest zbyt wolny

**Znacznie lepszy jest sumator
z antycypacją przeniesień,**

w którym wszystkie przeniesienia są
wytwarzane jednocześnie na
podstawie bitów sumowanych
składników.

Sumator z antycypacją przeniesień

$$c_{i+1} = x_i y_i \vee c_i (x_i \vee y_i)$$

$$g_i = x_i y_i$$

$$p_i = x_i \vee y_i$$

Wtedy:

$$c_{i+1} = g_i \vee p_i c_i$$

$$s_i = c_i \oplus (p_i \bar{g}_i)$$

$$s_i = x_i \oplus y_i \oplus c_i$$

Sumator z antycypacją przeniesień

$$c_{i+1} = g_i \vee p_i c_i$$

$$c_0$$

$$c_1 = g_0 \vee p_0 c_0$$

$$c_1 = g_0 \vee p_0 c_0$$

$$c_2 = g_1 \vee p_1 c_1 = g_1 \vee p_1 (g_0 \vee p_0 c_0)$$

$$c_2 = g_1 \vee p_1 g_0 \vee p_1 p_0 c_0 \quad (\text{funkcja 5 arg.})$$

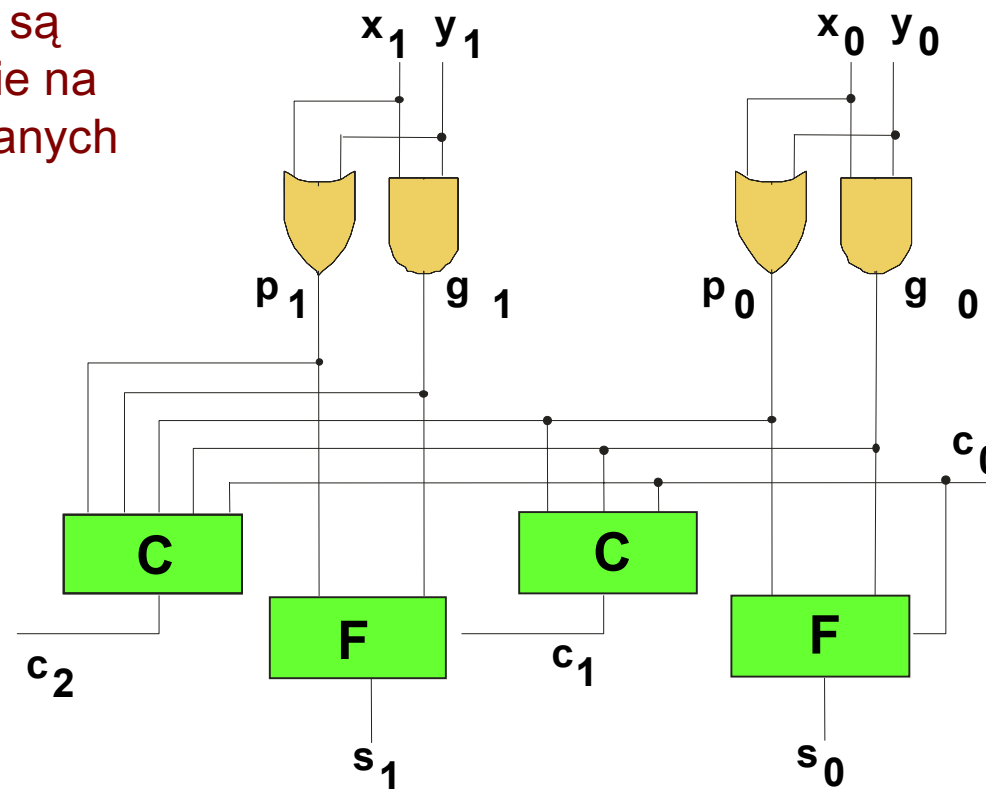
$$c_3 = g_2 \vee p_2 g_1 \vee p_2 p_1 g_0 \vee p_2 p_1 p_0 c_0$$

$$c_4 = g_3 \vee p_3 g_2 \vee p_3 p_2 g_1 \vee p_3 p_2 p_1 g_0 \vee p_3 p_2 p_1 p_0 c_0$$

Sumator z antycypacją przeniesień

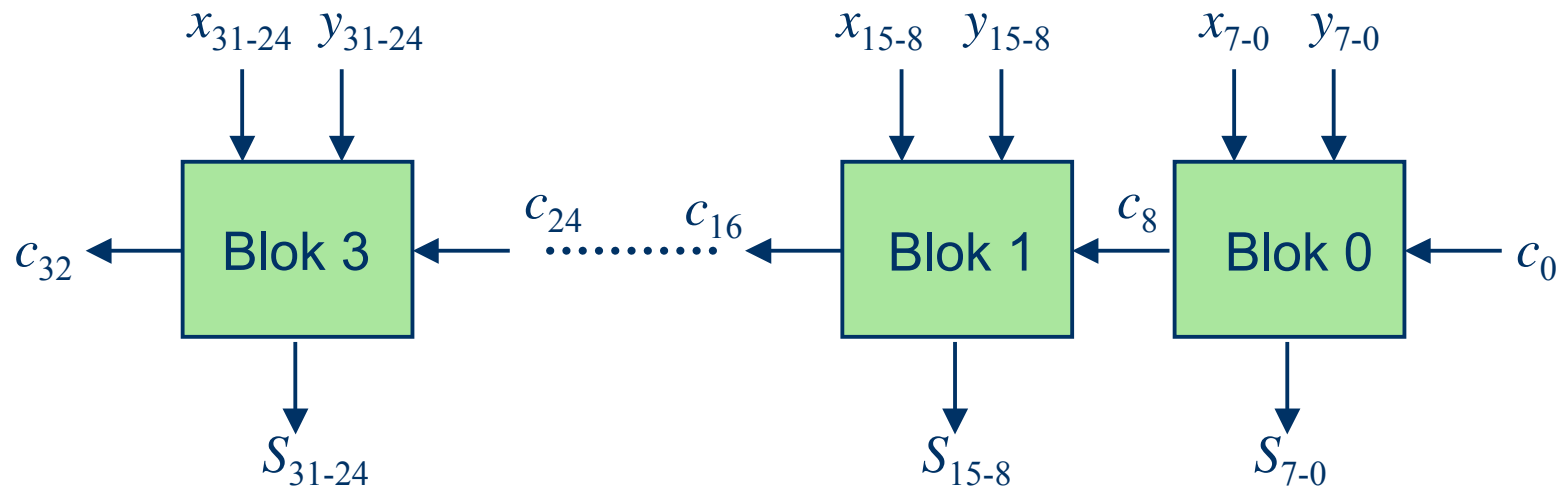
$$c_2 = g_1 \vee p_1g_0 \vee p_1p_0c_0$$

Wszystkie przeniesienia są wytwarzane jednocześnie na podstawie bitów sumowanych składników!

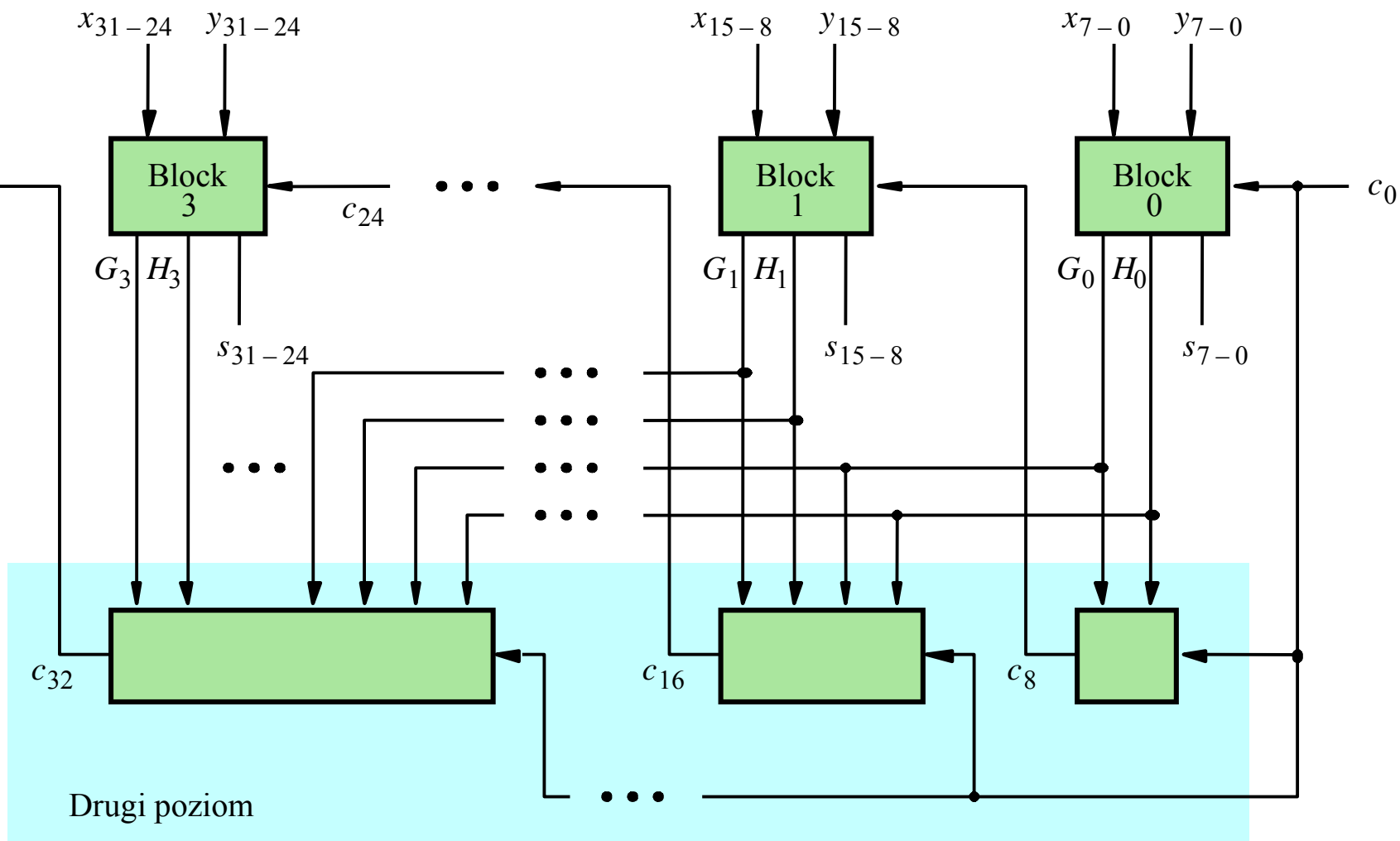

Sumatory z antycypacją przeniesień...

...można łączyć szeregowo

Hierarchiczny sumator z antycypacją przeniesień

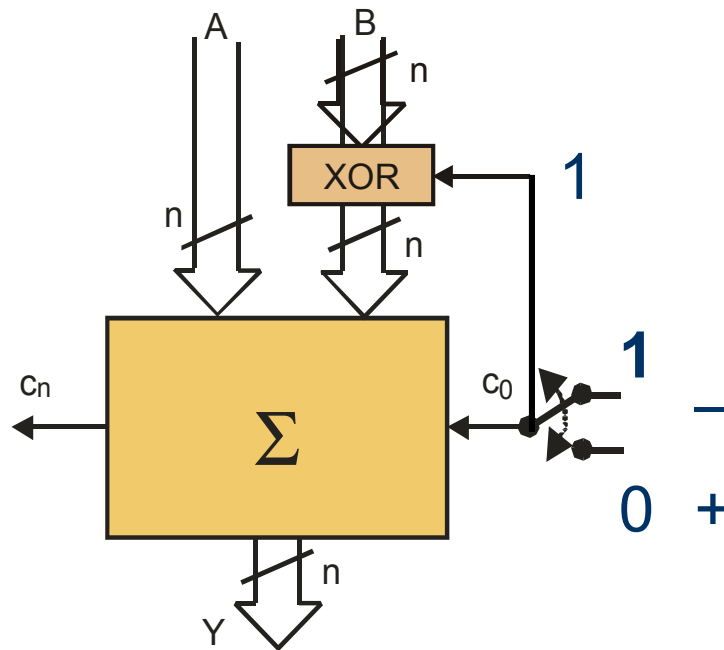

Sumator/układ odejmujący

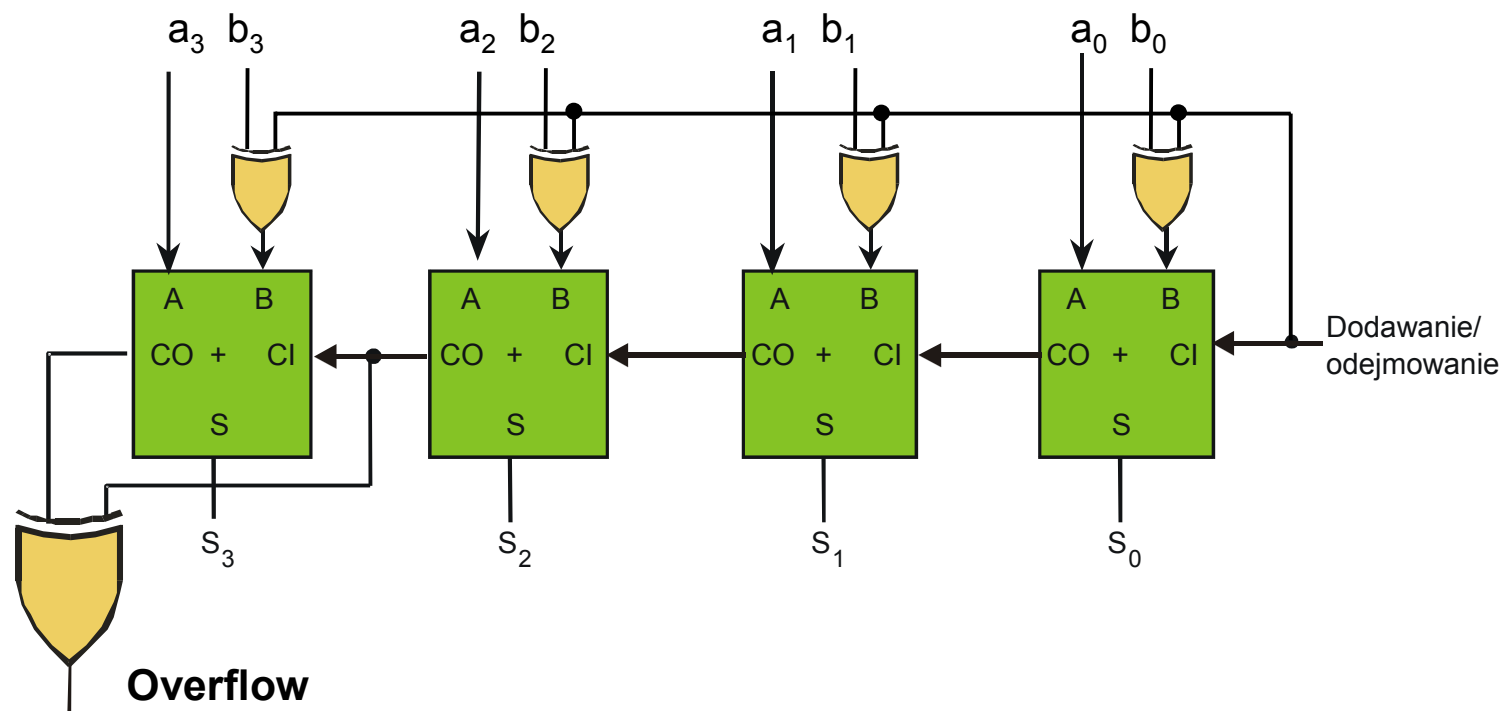
$$\mathbf{A}_{U2} = (a_{n-1}, \dots, a_j, \dots, a_0)$$

Kod U2

$$A_D = L(A_{U2}) = -a_{n-1} \cdot 2^{n-1} + \sum_{j=0}^{n-2} a_j 2^j$$

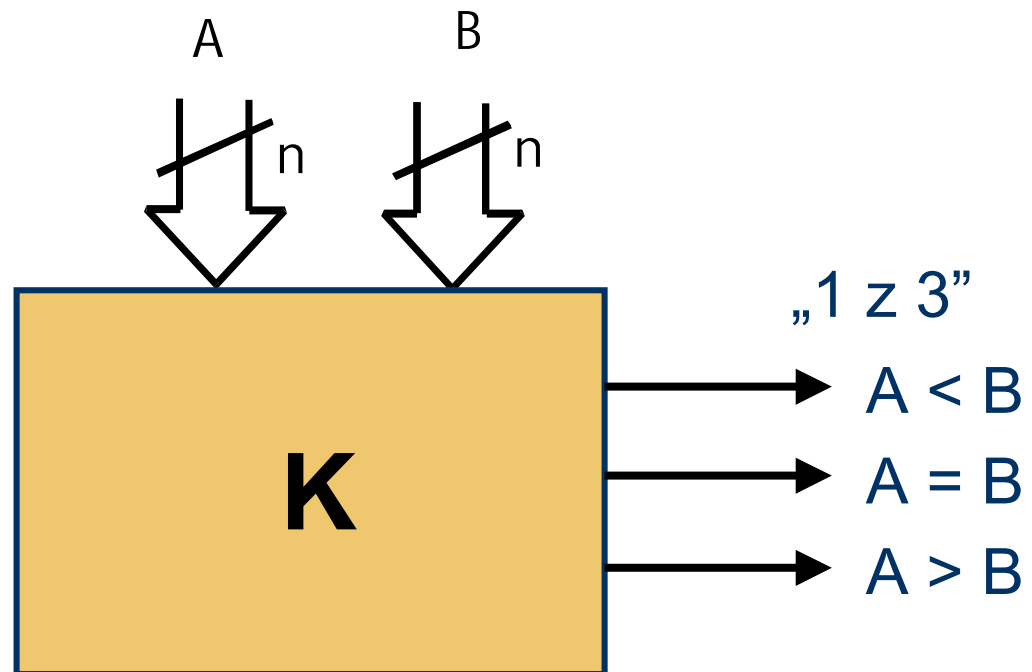

Sumator/układ odejmujący

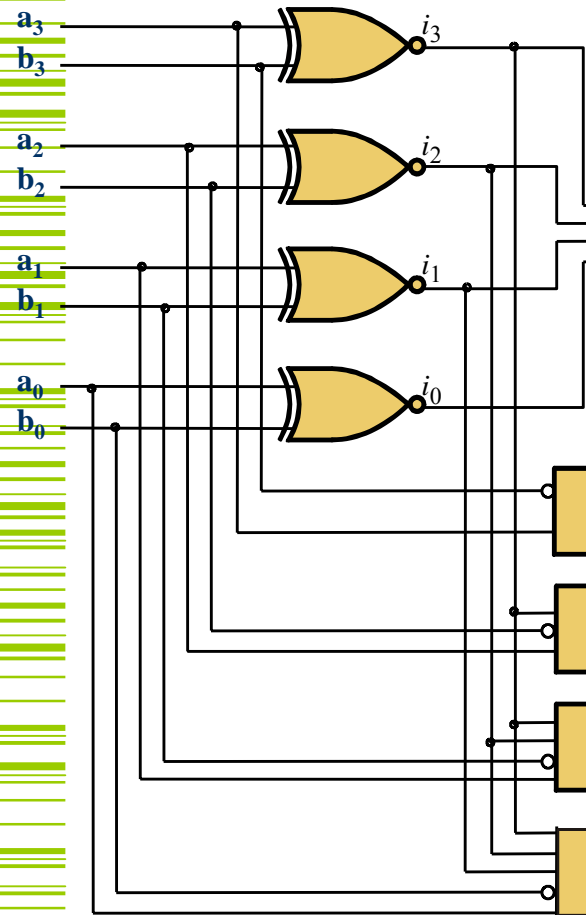

Komparator

Komparator

$$A = a_3a_2a_1a_0 \quad B = b_3b_2b_1b_0 \quad i_k = \overline{a_k \oplus b_k}$$

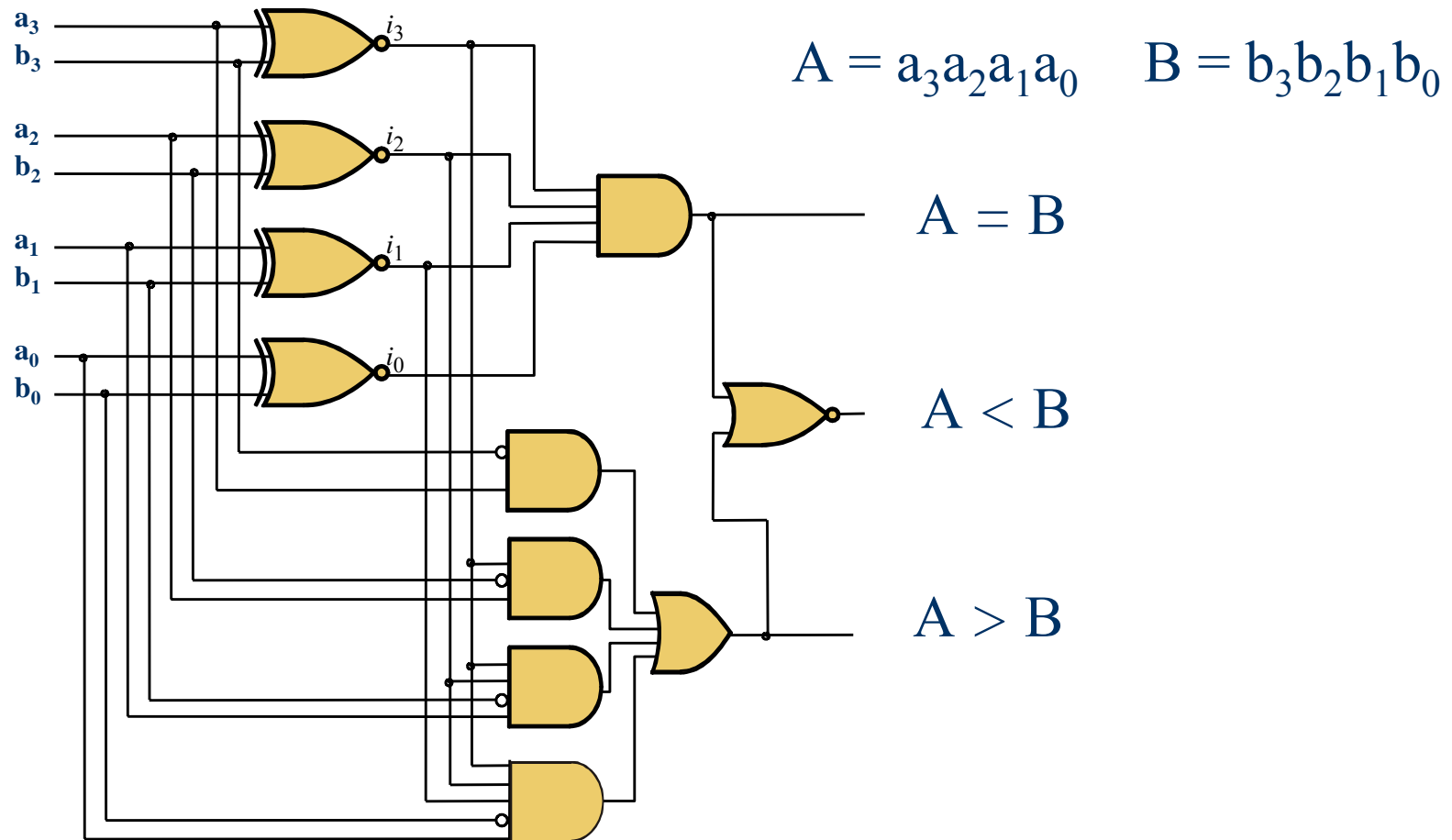
$$A \text{ eq } B = i_3i_2i_1i_0$$

$$A < B = \overline{A \text{ eq } B + A \text{ gt } B}$$

$$A > B = a_3\bar{b}_3 + i_3a_2\bar{b}_2 + i_3i_2a_1\bar{b}_1 + i_3i_2i_1a_0\bar{b}_0$$

$$a_k \neq b_k \Rightarrow \begin{aligned} &A < B, \text{ gdy } a_k = 0, b_k = 1 \\ &A > B, \text{ gdy } a_k = 1, b_k = 0 \end{aligned}$$

Komparator

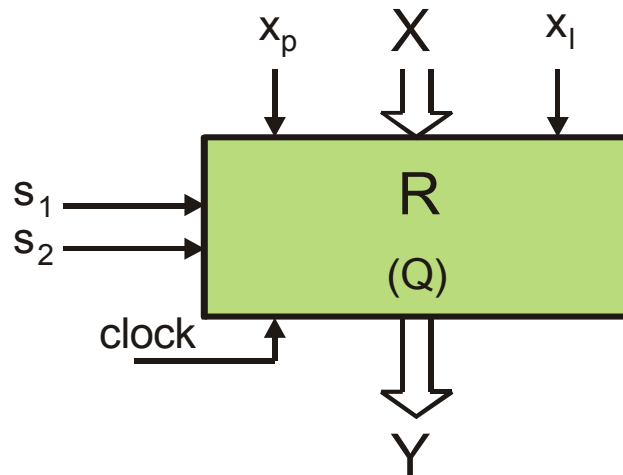

Sekwencyjne bloki funkcjonalne

Y := X
Y := Y

LOAD
HOLD

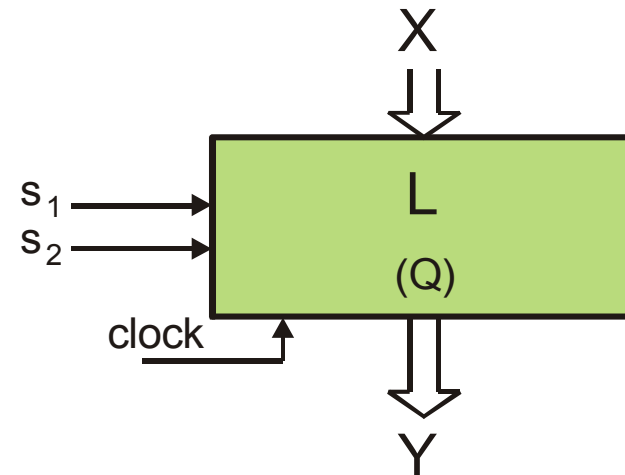
Rejestry

Y := SHR(x_p , Y)
Y := SHL(Y, x_l)

Liczniki

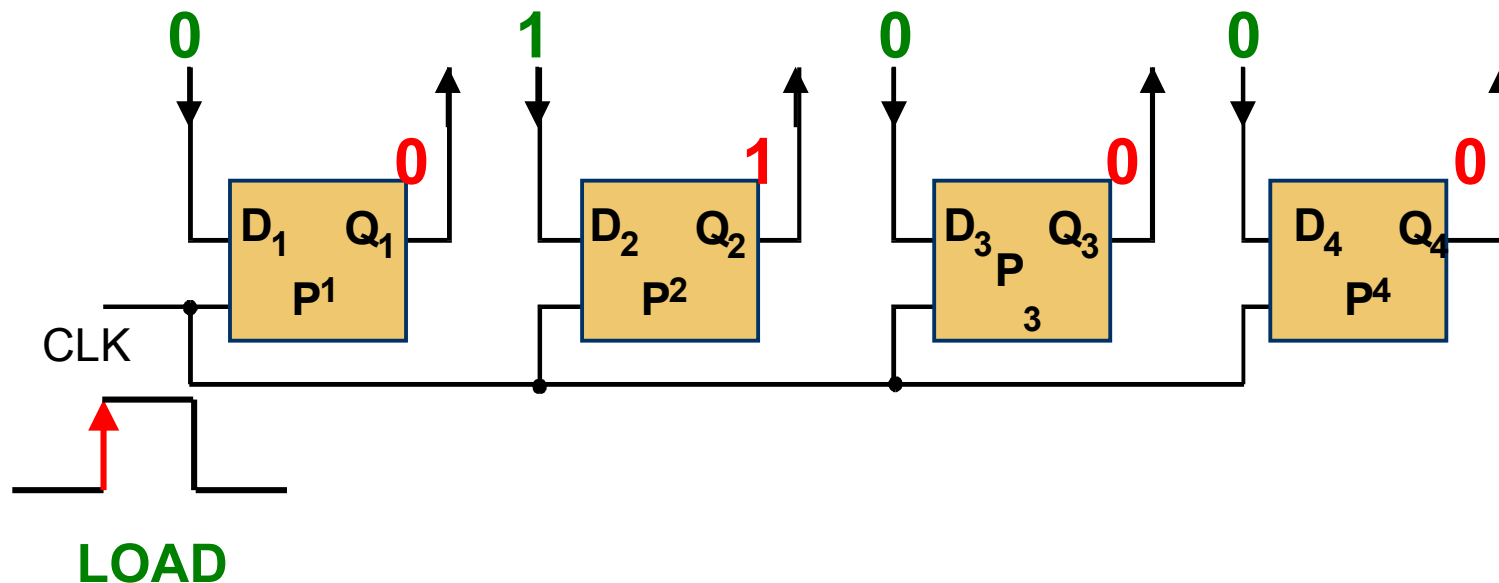
Y := <0...0> RESET
(CLEAR)

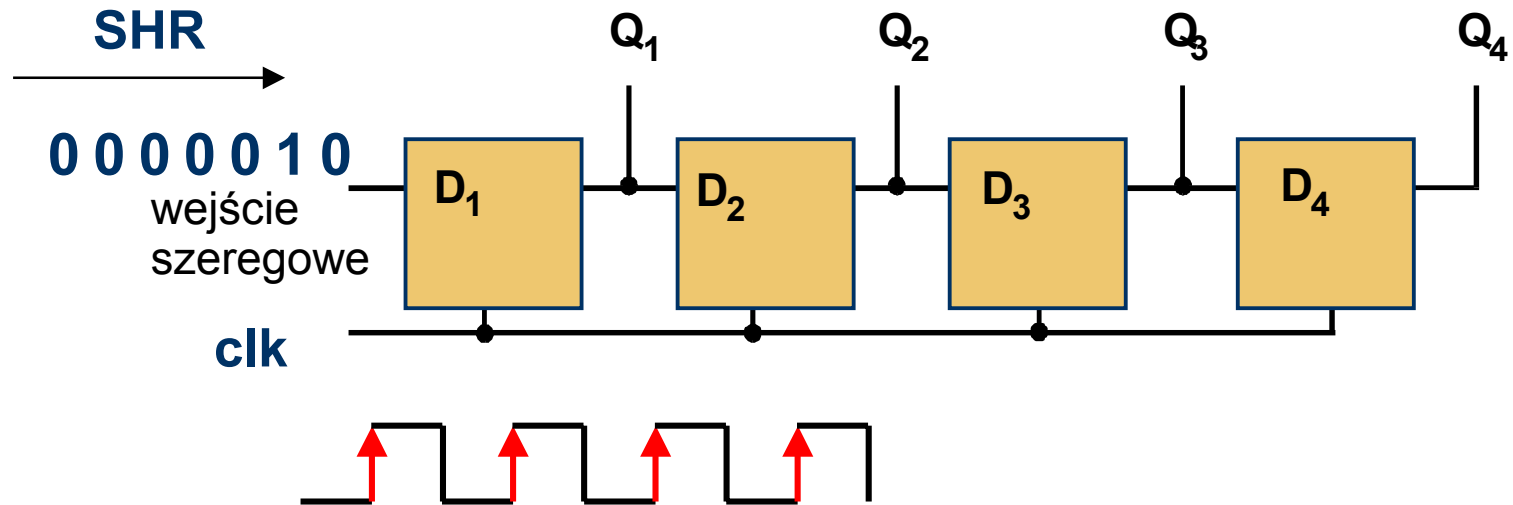
Y := Y + 1 = INC(Y)
Y := Y - 1 = DEC(Y)

Prosty rejestr

Rejestr zbudowany z przerzutników
– ładowanie (load) i pamiętanie

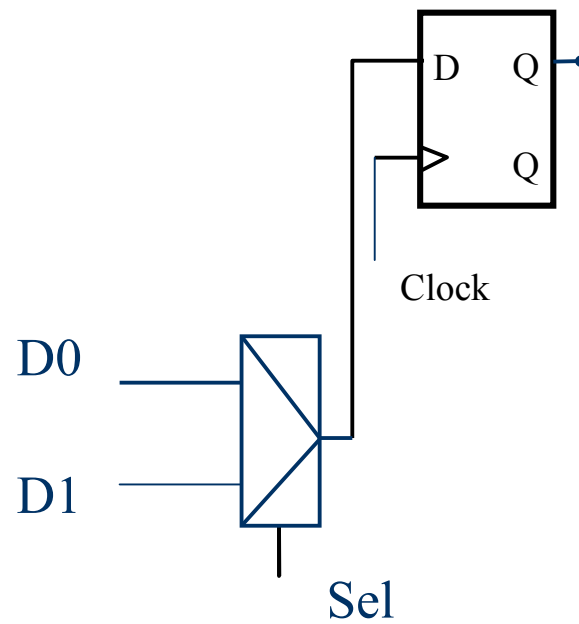
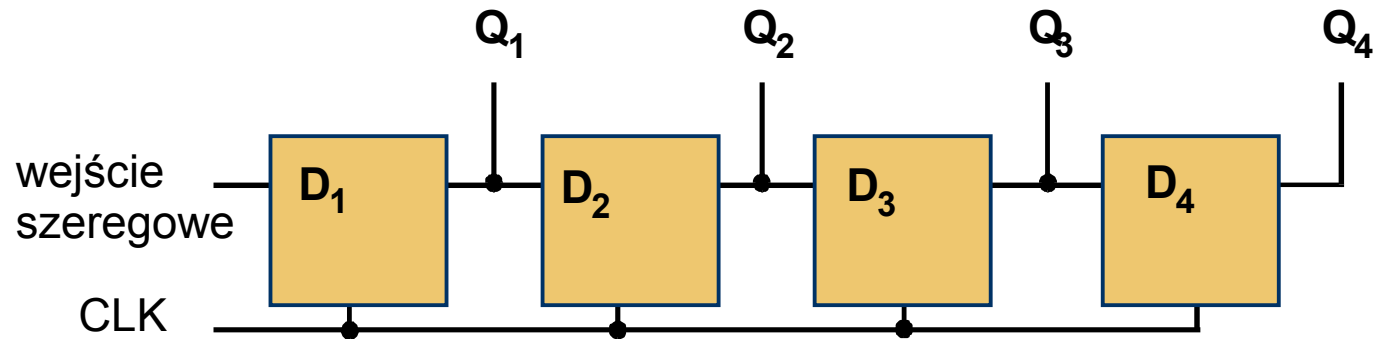

Rejestr przesuwający

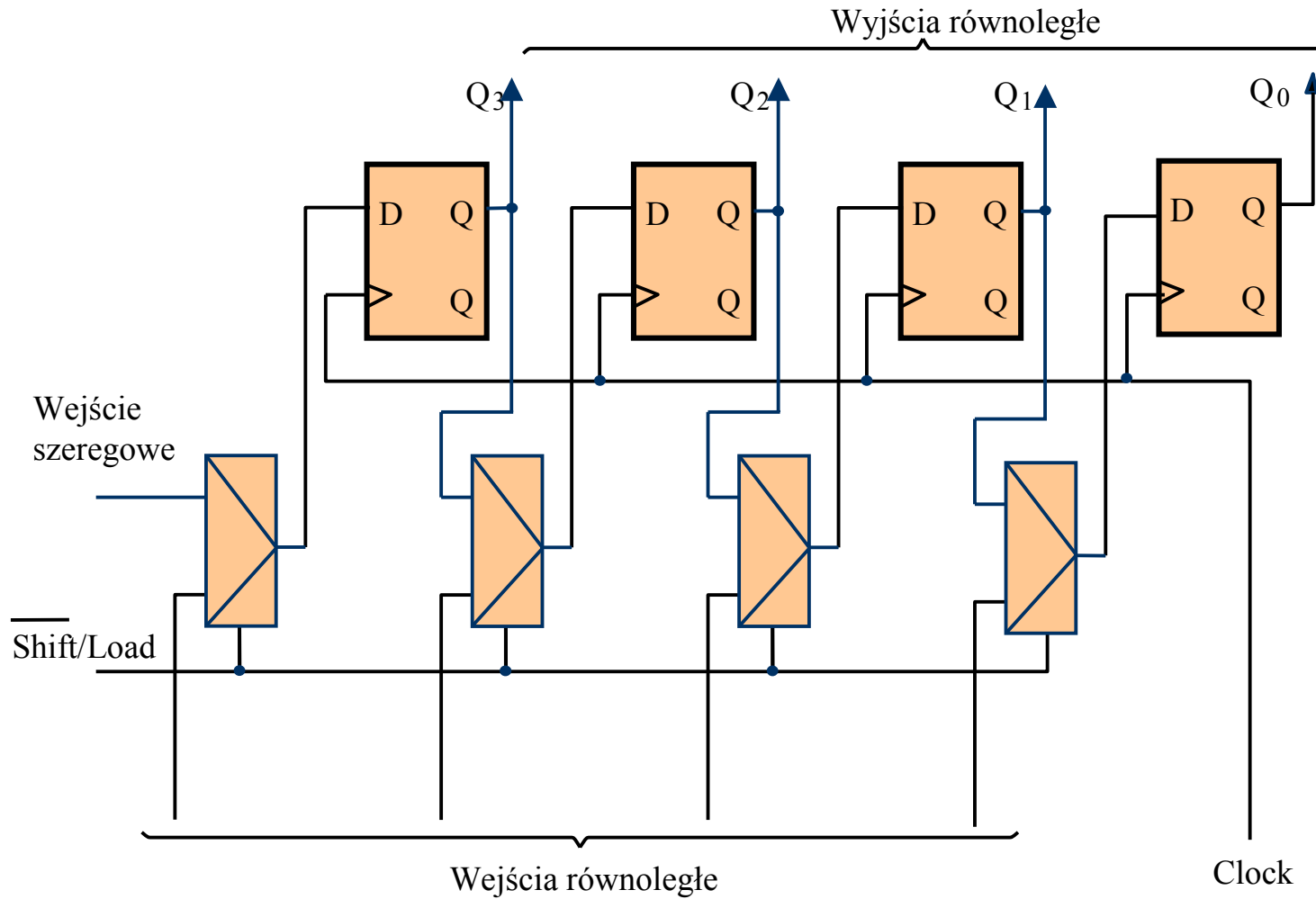

WE	Q ₁	Q ₂	Q ₃	Q ₄
0	0	0	0	0
1	1	0	0	0
0	0	1	0	0
0	0	0	1	0
0	0	0	0	1
0	0	0	0	0

Rejestr przesuwający

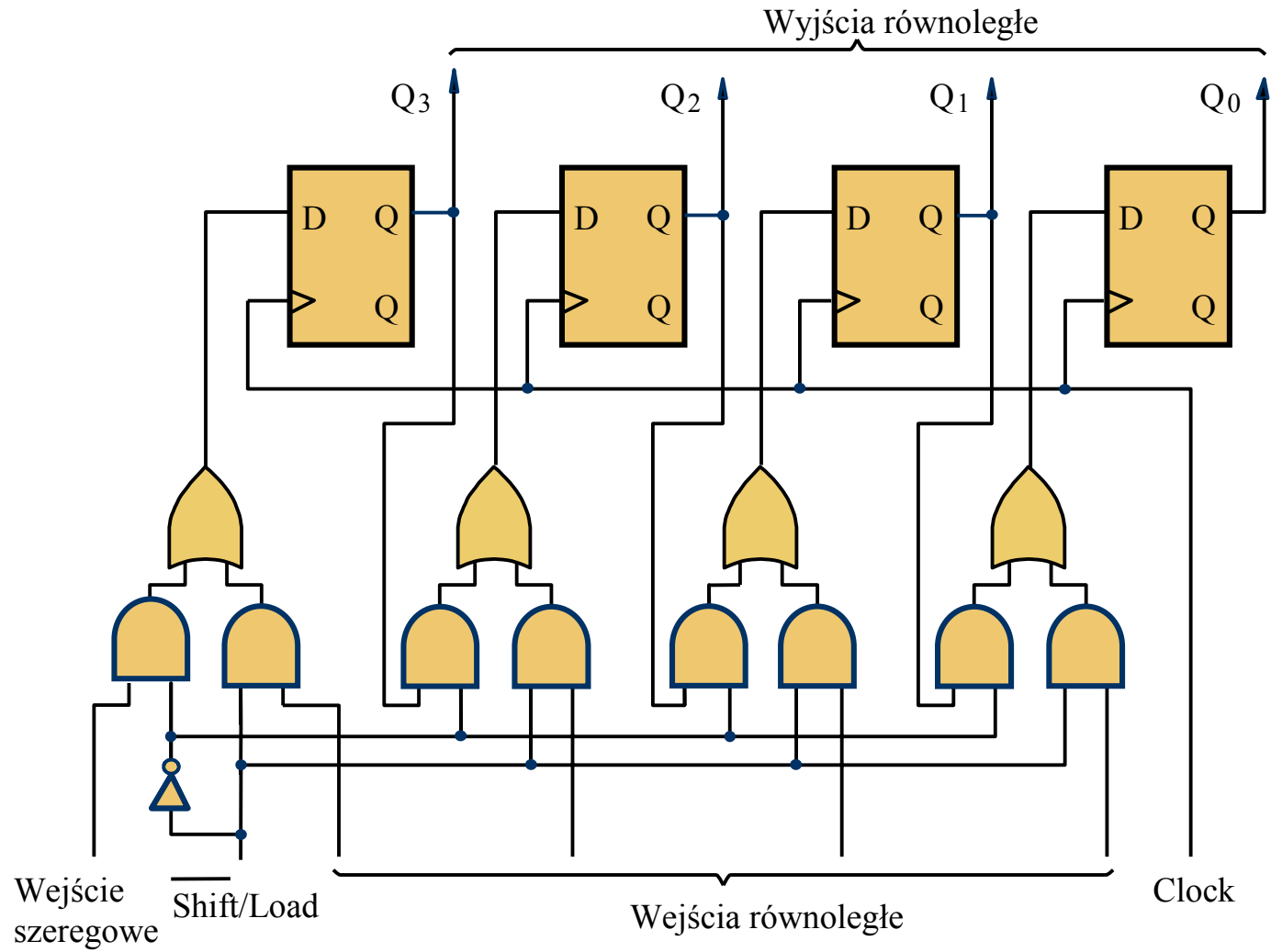

Rejestr przesuwający z wpisem równoległym

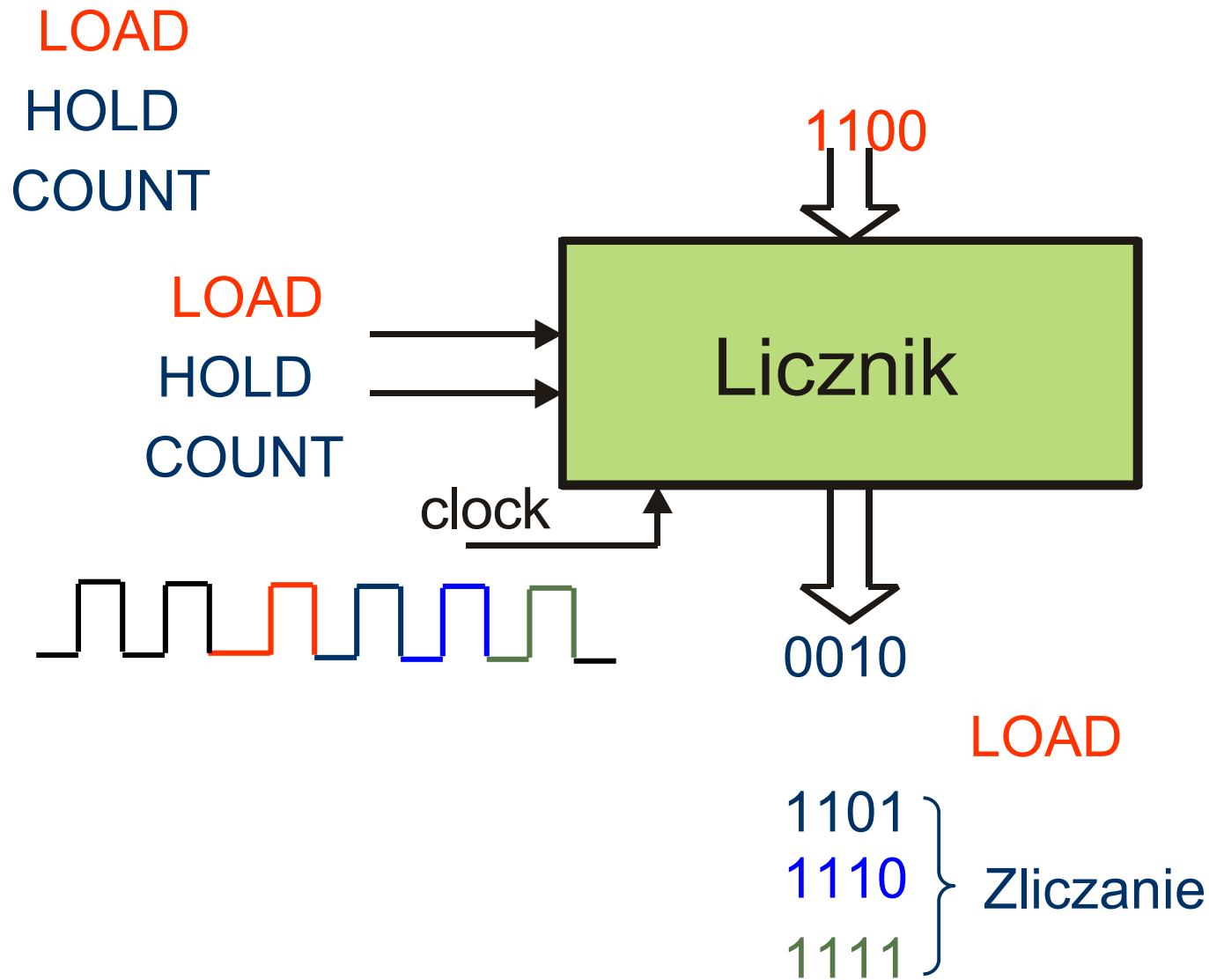

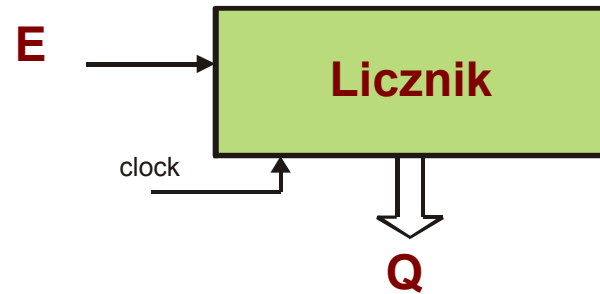
Rejestr przesuwający z wpisem równoległym

Mikrooperacje licznika

Przykład licznika z wejściem Enable

A \ E	0	1
A ₀	A ₀	A ₁
A ₁	A ₁	A ₂
A ₂	A ₂	A ₃
A ₃	A ₃	A ₄
A ₄	A	A ₅
	⋮	
A ₁₄	A ₁₄	A ₁₅
A ₁₅	A ₁₅	A ₀

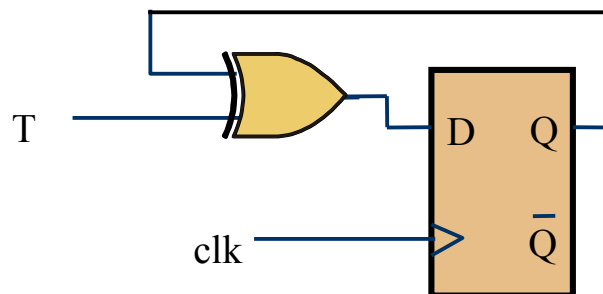
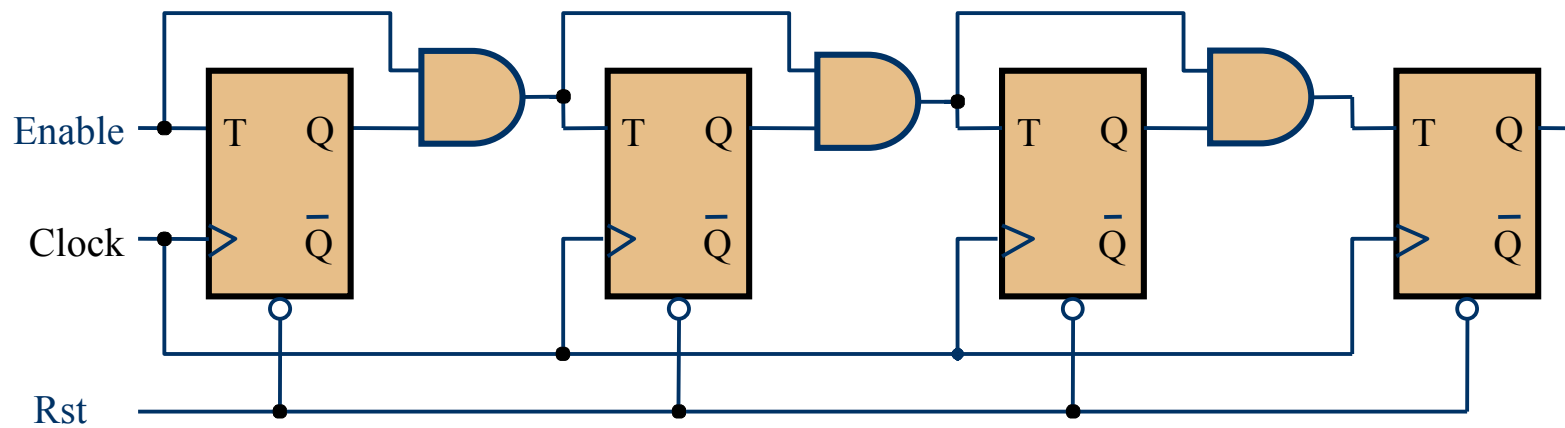
$$T_0 = E$$

$$T_1 = EQ_0$$

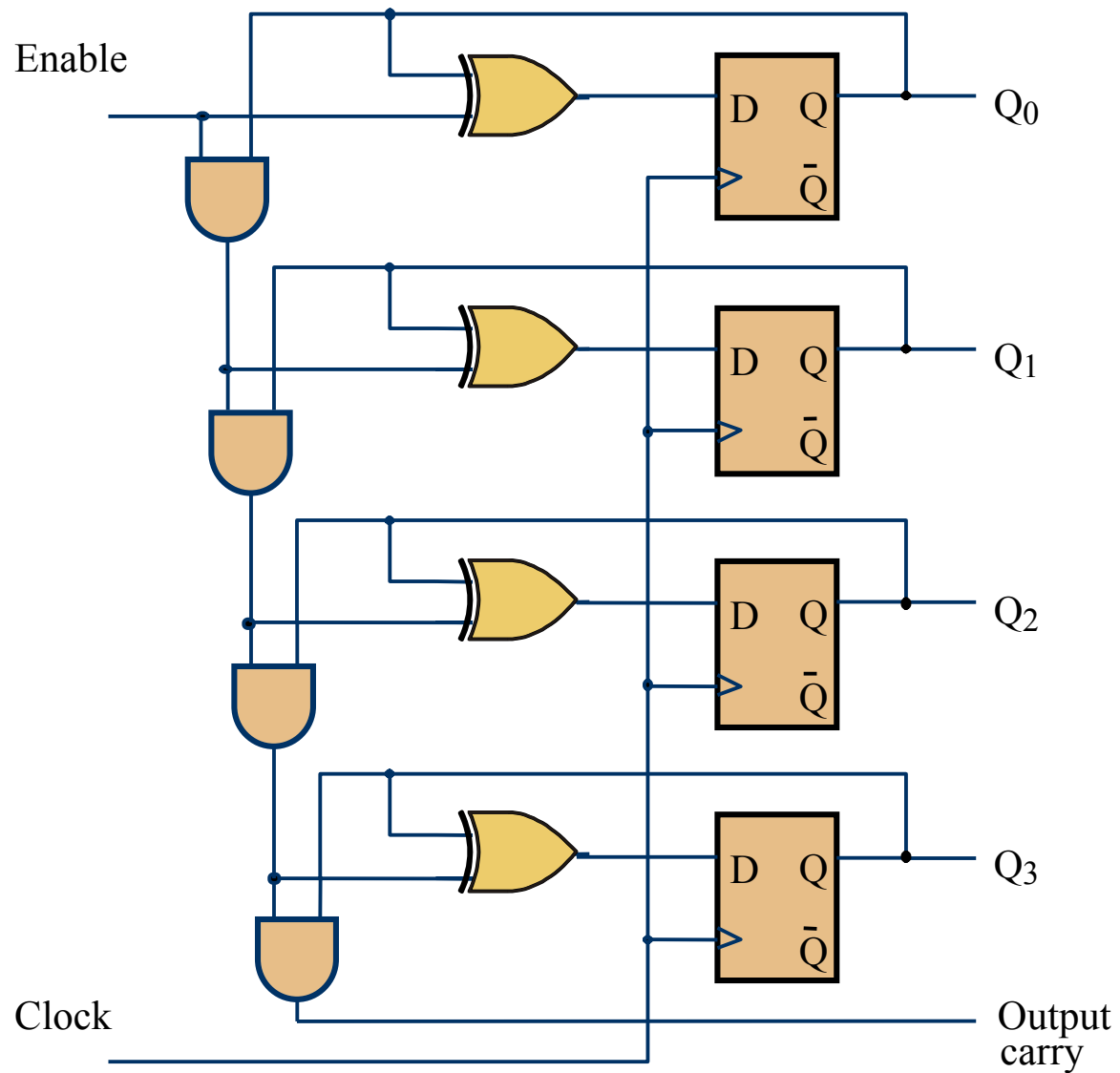
$$T_2 = EQ_0Q_1 = T_1Q_1$$

$$T_3 = EQ_0Q_1Q_2 = T_2Q_2$$

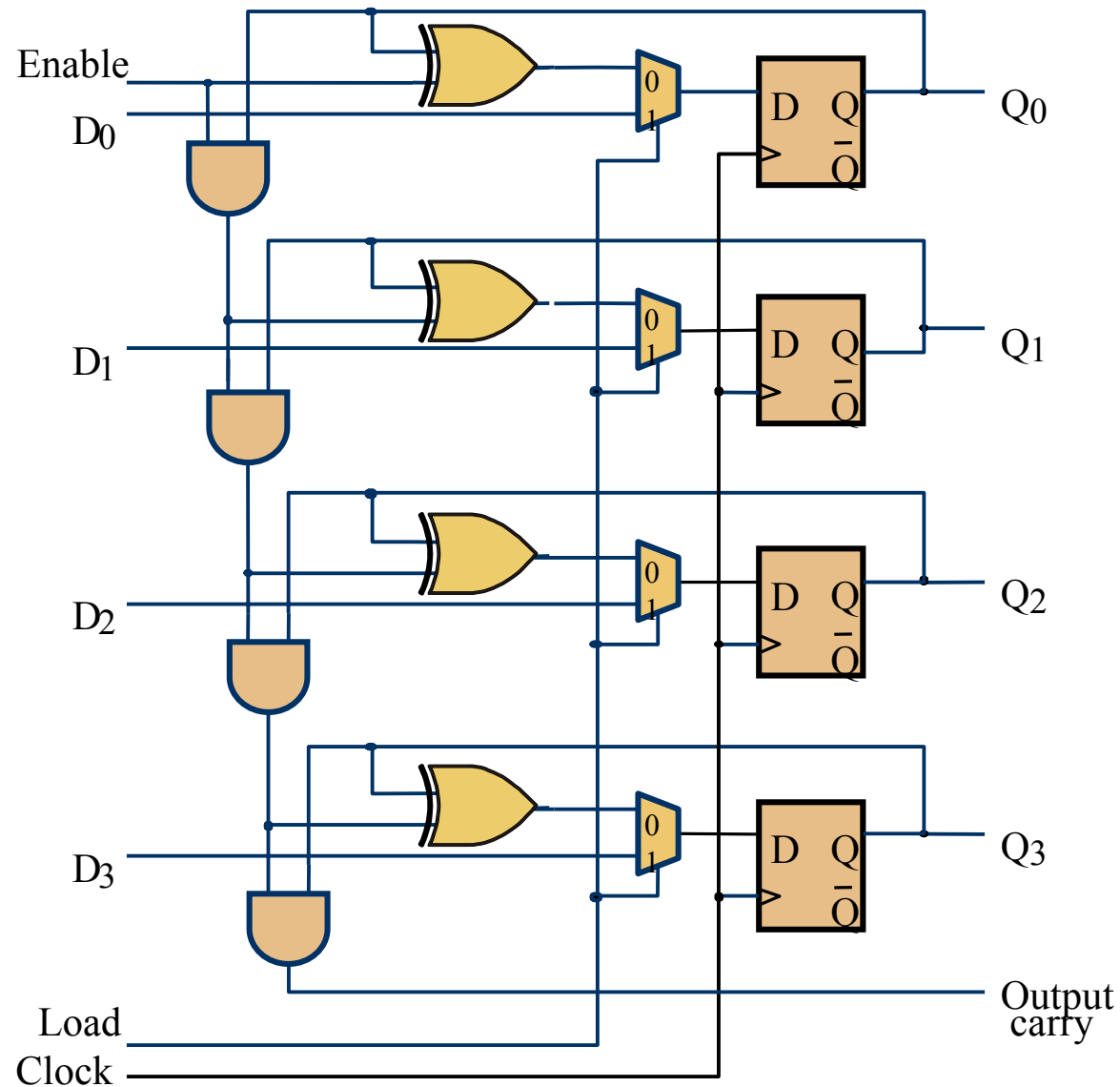
Licznik w górę

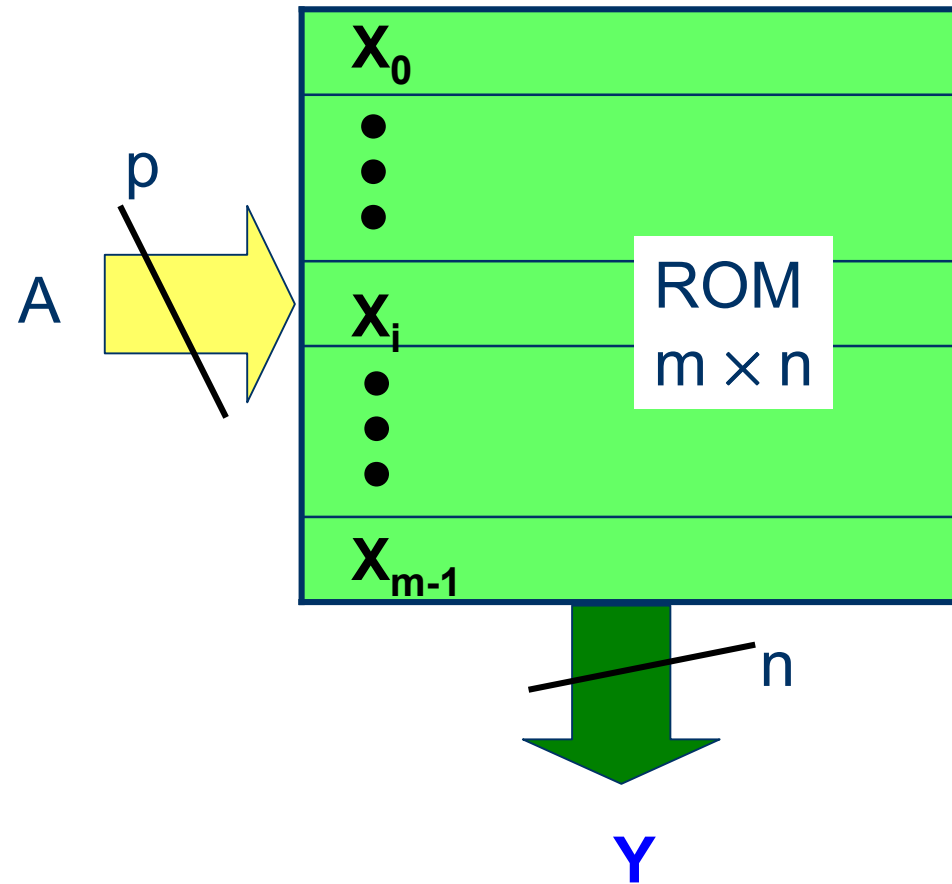
Licznik z przerzutnikami D

Licznik z wpisywaniem równoległym

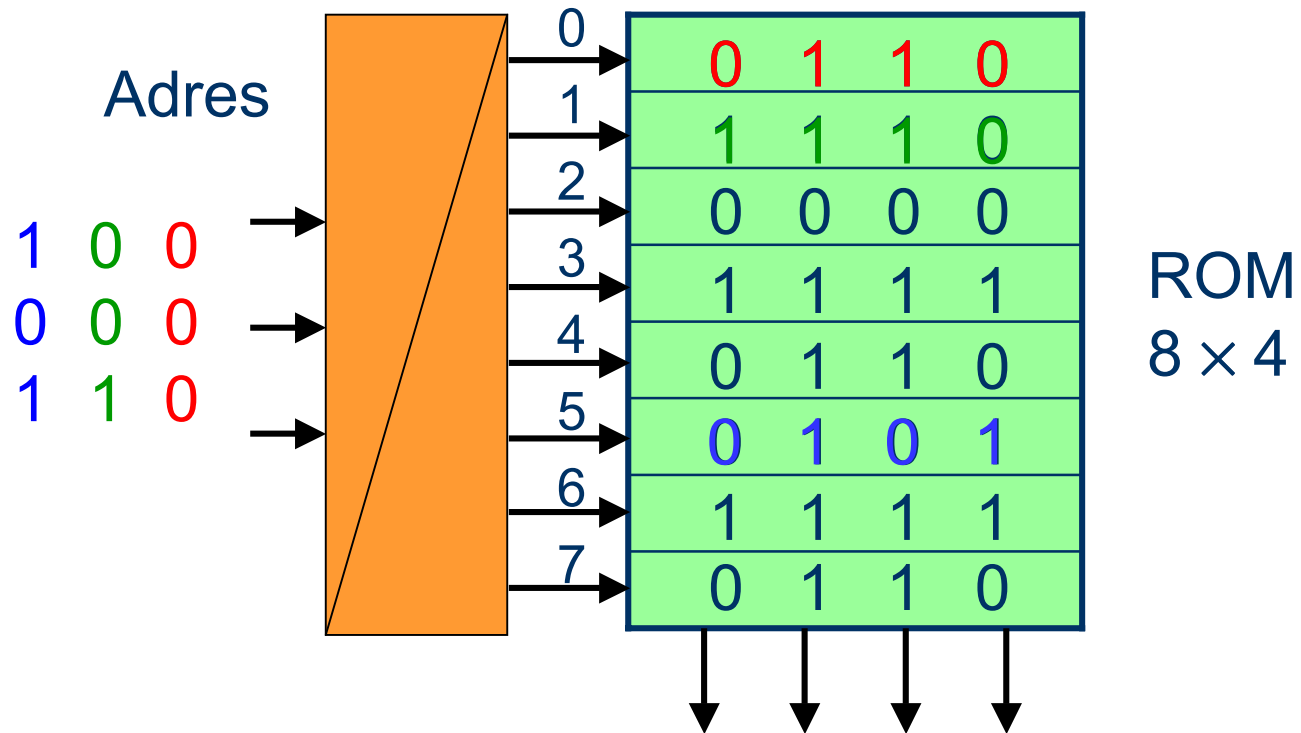

Pamięci typu ROM

ROM – uniwersalny układ kombinacyjny

Pamięci typu ROM

Pamięci typu ROM

(struktura)

